

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre ... 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I évfolyam BUDAPEST, SZERDA, 1907 SZEPTEMBER 25 25. szám

A Hir 25-ik száma:

ROMÁNIA Magyarország ellen

Sturdfa és Bratianu Magyarországon. Egyik álnéven jött, a másik automobilon. Mi történt az Astra gyűlése előtt. Nyilatkozatok. Hol a megtorlás?

Kilencszáz oláh betörő a határon!

Hamis utlevéllel jöttek. A román hatóságok okmányhamisítása

A KIEGYEZÉS bonyodalmai

Kiegyezés vagy provizórium? Wekerle Budapesten. Folytatják a tárgyalásokat

Aszövetkezetek válsága

Küldöttség a miniszterelnökhöz. Öt milliót kérnek

UESZEDELEMBEN a belényesi mandátum

Az áruló Lukácsiu László mandátumát panaszszal támadták meg

Port-Arthur hőse — szanatóriumban van

Beszélgetés Stösszel tábornokkal, leányával és orvosával

Panama a fővárosnál

Kisütötték: a pékek

Uálás után, — nász előtt

Mantignoso grófnő és a gólya

ULTIMÁTUM a Déli Vasutnak

A személyzet október 1-ig vár!

KILENC RIPORT

Bródy Sándor regénye

Távirat, telefon

BETÖRŐK

Melyik hadihajónk kapta meg már a parancsot, hogy induljon Küszkendse alá? A Monarch, vagy az Árpád, vagy talán éppen a Habsburg? Melyik hadtest kapta meg a mozgósítási parancsot, a brsói, vagy a lemergi? Felforrott-e már Aehrenthal báró külügyminiszternek a vére azzal a harminchárom fokkal forróbbra, a mivel a kvóta arányában Magyarországtól is megkapja a fizetését? Különvonal hozza-e már haza a miniszterelnököt Klopodiából, vagy pedig talán ő is becsüli annyira a Királyhágón tul való Magyarországot, mint Bratianu, a román belügyminiszter és érdeemesnek tartott befűtteni érte egy autombilt? Együtt lesz már holnap a magyar törvényhozás, hogy a kivételes intézkedések rögtönös elrendelésével a lázadás fejére ugyanakkor csaphasson le a megtorlás pallosa, a mikor a kívülről jövő támadást veri vissza deres fejjel az arcultótt Magyarországszadserege és diplomáciája?

Nyugalom. Nyugalom! Ha a fogunk kitorik is az összecsikordulástól, mégis szorítsuk össze a szájunkat és higgaszszuk le a megfontolásnak arra a hűsességére a vérünket, a mely akkor szükséges, a mikor az ágyuink már igazán nem arra kellenek, hogy verebekre lövöldözzünk velük. Mert ha Bécs és vele együtt a bécsi pápaszemet viselő magyar kormány nézhette Verébnek Vajda Sándort és a társait, Sturdfa Demetert, a román miniszterelnököt és Bratianu, a román belügyminisztert nem nézheti többé verébnek. És ha netalán tán a Burgban nem is nagyon bánták, hogy a magyarországi oláhok felhasználva a kormány felülről való magárahagyottságát és gyengeségét, lázadást, cinkosságot, felségárulást szitottak a magyar állam szuverénitása ellen, az talán mégis megdöbbenést fog okozni ott is, hogy a belső parázs, a mit nem a magunk jószántából nem tiportunk el, lángra lobbant és felgyújtotta Erdély oláh vidékeit.

Konstatáljuk csak, hogy mi történt. Idegen állam hivatalos, sőt leghivatalosabb személyei, miniszterelnöke és belügyminisztere részben álnévvvel, részben áluon beszöktek Magyarország területére, itt már a pusztja jelenlétükkel, de — kinek van kétsége ebben? — szóval is és cselekedettel is a magyar állam területétől való elszakadásra biztatták az ország hűtlen, pártütő alattvalóit. Sőt Bratianu már mint Romániának behódolt területet járta be Erdélyt, ellátogatott a román iskolákba és díjakat osztogatott a románul legjobban tudó tanulóknak, — talán már magának Károly királynak, Transsylvania új magyar fejedelmének a nevében? Megkezdődött Romániá-

nak hódító felvonulása Magyarország ellen, a Habsburgok monarchiájának legegységesebb, legbiztosabb része ellen.

És nem mi vagyunk azok, a kik ezen csodálkozhatunk, hanem ismét csak azoknak a rövidlátó szemeknek kell felnyitni, a melyeknek az éberségére volna rábizva a monarchia sorsa, jóvolta, a magyar király szuverénitásának megörzése és az osztrák császár hatalmának megóvása. Mi láttuk, mi tudtuk, hogy Bécs gyűlöletes politikájával idáig fogunk jutni. Nemcsak kaján örömmel nézték a nemzetiségek újraeledő rohamát a magyarság ellen, nemcsak tapsoltak a horvátok parlamenti forradalmának, hanem egyenesen összeesküdtek ellenünk, Magyarország minden ellenségével. A luegerizmus, a fanatizmus, a mely jobban gyűlöli a magyart, mint félti a monarchia minden igaz érdekét, az az örület, a mely Gross-Österreich kedvéért darabokra tépné Magyarországot, ime, hamar megtermette keserű gyümölcsét. Ime, itt a bizonyíték, hogy a ki a magyar királyt akarja megölni, az nem az osztrák császárnak szerez nagyobb erőt, hanem a román királyság számára segít készíteni a biztos prédát.

Azon a ponton vagyunk, hogy Erdély az oláh lázadás lángjába fog beleborulni. Sturdfa és Bratianu kalandor-merénylete után nincsenek többé lehetetlen dolgok, csak hihetetlenek vannak. A lázadásnak és a küellenség betörésének ez egybeforrtó tényével szemben el kell hallgatni most már minden csillapító szónak, hátra kell huzódní minden félbátor állambölcseiségnek. Itt kard a felet. Szent István pallosa, a mely villanva kell, hogy megörizze Magyarország fenségét és területének épségét.

Ott pedig, a hol elnézték a magyarországi nemzetiségek konspirációit, a hol hagyományos politika volt, hogy a nemzetiségek felszarvazásával tartásák sakkban a magyarságot, lássák be, hogy mire jutnak ellenünk és nélkülünk. Idegen hatalmasságnak nyitnak utat, a szertehullásnak, a pusztulásnak dobják oda azt, a mit egy évezreden át csak a magyar hegemonia tudott megtartani magunknak és a Habsburgoknak.

Véres megtorlást! A cinkosoknak akasztófát, az ellenségnek kardot és ágyut! Mert ha most nem kap Magyarország elég-tételt, akkor holnap a Vajdák és a Bratianu a koronázó Mátyás-templom előtt, vagy a királyi palota udvarán fogják beletörülni csizmájuk sarát a magyar zászlóba. Ehhez pedig már nemcsak a nemzetnek, hanem a magyar királynak is köze van.

Románia Magyarország ellen

Betörő miniszterek

Automobil-kirándulás?

Bratianu és Sturdza

Izgatás a magyarság ellen

Aljas merénylet, — semmi megtorlás!

Erőszakot kell tenni az indulatunkon, hogy félig-meddig higgadtan tudjunk beszélni arról a merényletről, amelyet a román állam képviselői, *Sturdza* Demeter miniszterelnök és *Bratianu* Jonel belügyminiszter követtek el a magyar állam ellen. *A Hír* ma reggeli közlése nyomán kapott először hírt a világ arról a szenzációs látogatásról, amelyet a két miniszter *Besztercén* tett a magyarországi románok *Astra* című kultur-egyesülete közgyűlésén, ahol izgattak a magyar állam-eszme ellen és propagandát csaptak a nagy-román ideának. Hallatlan orvtámadás ez, arculütése minden köteles nemzetközi illendőségnek; mi több, egyenes provokáció: birokra szomszéd, ki bírja jobban? S az orvtámadás csöppet sem válik súlyosabbá, csak épp egy kicsit piszkosabbá, hogy a két kitünő férfi bujkálva tört be a tilos területre, — az egyik álnév alatt, a másik azon a címen, hogy szabadságon van és régiségeket kutat. A román belügyminiszter így tölti a szabadságát. A naszódai főgimnázium egy oláh nemzetiségű diákjának százkoronás ajándékot adott.

Mindezek a részletek *A Nap* mai tudósításában megdöbbentő módon megerősödnek. A hivatalosok és félhivatalosok vakmerően cáfolnak, tagadnak és hazudoznak, szegények, nagyon kinos a helyzetük. Minden kétségbeesett erőlködés dacára *letagadhatatlanul és kétségtelenül megállapítható:*

- 1.) hogy *Bratianu* belügyminiszter *Besztercén* járt;
- 2.) hogy Naszódon száz koronával jutalmazott egy román nemzetiségű diákot;
- 3.) hogy Goga román publicista, *Sturdza* miniszterelnök legjobb barátja résztvett, sőt agitált az *Astra* közgyűlésén.

Ennyit hivatalosan bevallanak. A többit tagadják: *Sturdza* nem mozdult el Bukarestből, *Bratianu* megjelenésének nincs politikai jelentősége, Romániának eszéágában sincs, hogy a magyarországi románok dolgába beavatkozzék és így tovább. Szóval, nem történt itt semmi, ami történt, az véletlen és jelentőség híján való vaklárma volt az egész és kár megjedni.

Kár megjedni. De ki beszél megjedésről? Nem ijed itt meg senki s ha valakinek van erre oka, úgy nem mi vagyunk azok. De mennyire nem! Megjédeni legföljebb sajátmagunktól lehet, a tulajdon, érthetetlen tévlenségünkől, amelylyel mindmostanáig elégtétel és megtorlás nélkül hagytuk a besztencei betörést. A kormány, — mint ezt *A Nap* hírül adja, — gondoskodott arról, hogy az eset szigorúan megvizsgáltsék és majd ha *Wekerle* Sándor hazajön, a kormány megtárgyalja a román miniszterek kirándulását. Mi ez? Ez semmi. Majd, majd, — dadogás, halogatás. Hát mi már mindent zsebre vágunk? Hát rongy vagyunk mi, a mibe minden betyár szabadon beletörölheti a lábát? Mit vizsgáltnak itt? Mi az, amit itt — majd ha a kormányelnöknek ráérni

méltóztatik — a kormánynak meg kell tárgyalni? Nyilvánvaló, hogy mi történt. Rugtak egyet rajtunk. Megszégték a tisztességet. Minden szemérmert levetközve belopódtak a házukba s mint a cselédet szokás, csalogatták a népeinket. Ha tetten nem érik őket, folytatták volna a mesterkedéseiket. Ha folytatják, talán sikerrel járt volna a kirándulásuk. Lángbaboríthatták volna a Királyhágón-tuli részeket. És ezt mi zsebre vágjuk? Vizsgálgassuk és tárgyalgassuk? Ha zsebre vágjuk, igazán nem lennénk más, mint rongy.

Most, — miért nem rukkolnak ki most a nagyhatalmiságról szóló frázissal? Amikor a bőrünket lenyuzzák és elveszik a milliőinket ágyukra s a fiainkat három évi katonarabságra, mindig azzal állnak elő, nagyhatalom vagyunk és ez kötelez, hátha egyszer baj lesz. Most itt a baj. És mindenki befogja a száját és egyszer sem említi senki, hogy nagyhatalom vagyunk. Hát hol van *Aehrenthal*? Miért nem csinál valamit, hogy elhárítsa rólunk ezt a szégyent és ezerszeresen megtorolja? Mi van a bukaresti osztrák-magyar követtel? Miért késik a visszahívása. Miért késik a hadseregünk, miért nem masíroznak Románia felé? Ha más államon követik el ezt a gyalázatot, ha független, szabad és önérzetes országon, amelynek hadserege van, — ha tengeren történik az ilyen, a hadihajók már régen utban lennének, — s ha szárazföldön, már mozgósítva lenne minden épkézláb ezred. Ma még csak masíroznak, holnap pedig, — ha addigra nem kapnánk fényes és teljes elégtételt, — holnap lőnének. Így tenne minden más ország. Mi? Vizsgálatot indítunk. De szigorúan ám. És alaposat. Csak semmi elcsúszás.

Tudja-e az ország, hogy miért szárad még ma is rajtunk a szégyen? Mert Magyarországot érte a szégyen s mi közösségben élünk Ausztriával. Tudja-e az ország, hogy mi a közösség? Hát ez. Hogy amikor minket ütnek pofon, az Ausztriának nem fáj. *Aehrenthal* ur önérzetét csak a kvóta erejéig érinti a sértés. Mindössze 34.6 percent erejéig. Pénzértékben alig néhány száz millió erejéig. Ennyit fizetünk nekik.

Mi történt az *Astra* gyűlésén?

Beszélgetés

**Ciuta Demeter ügyvéddel
Domisel Gerasmin pópával**

A hírhedt *Astra* gyűlése szombaton, szeptember huszonegyedikén délelőtt tíz órakor volt. A vármegyei közgyűlési termében folyt le. *Purcián* Gergely bresztói tanár elnökölt. A gyűlés a romániai becsempészett, álnév alatt tartozkodó vendégek jelenlétében egészen déli tizenkét óráig tartott. Utána banket volt.

Besztercén, a román nemzetiségi agitátorok mindenképpen titkolják a dolgot. Dr. *Ciuta* Demeter román ügyvéd *A Hír* tudósítója előtt így nyilatkozott:

— Hogy *Sturdza* Demeter itt járt volna, azt egyáltalában hihetetlennek tar-

tom. Az a meggyőződése, hogy ő sem álnéven, sem a saját nevével nem járt itt. *Bratianu* belügyminiszter ill járt, de a gyűlésen nem vett részt.

Amit félhivatalosan bevallottak, hogy *Bratianu* *Besztercén* járt, még azt is tagadják mindenfelé. Határozott tudomásunk van róla, hogy *Bratianu* igenis járt *Besztercén*, sőt több napig ott tartózkodott. Nemcsak *Besztercén*, a vidéken is járt. Szeptember huszonegyedikén még látták *Besztercén*. Szeptember huszonegyedikén a felesége társaságában, — aki állandóan kísérte a kirándulásokon — Naszódra ment. Körülbelül egy órahosszat időzött itt. A kis városkában az automobil óriási feltűnést keltett. *Bratianu* és felesége nem tehettek egy lépést sem anélkül, hogy figyelemmel ne kísérték volna. A román belügyminiszter meglátogatta a gimnáziumot. Itt csak rövid ideig tartózkodott, mert a feleségével együtt a Radna-hegy felé ment, majd Bukarestbe utazott.

A Hír tudósítója beszélt *Domisel* Gerasmin besztencei román pópával, akinek *Bratianu* vendége volt:

— Valóban igaz — mondotta *Domisel* Gerasmin — hogy *Bratianu* belügyminiszter, aki nekem régi, jó barátom, mult héten, kedden vendégem volt. Úgy tudom, hogy ő *Besztercéről* már a hét végén elment, s így szombaton, a gyűlésen már nem vehetett részt. Az igaz, hogy itt volt és a megyében járt.

Tehát *Bratianu* ott járt *Besztercén*. Akár-hogyan leplezzék is a dolgot, ez a kirándulás szoros összefüggésben áll az *Astra* gyűléssel és a nemzetiségi izgatásokkal. Ezek után már véglegesen megállapítható:

Bratianu utja Magyarországon

Besztence, szeptember 24.

A román belügyminiszter *Bratianu* Jonel *Besztercén* mérnöknek jelentette be magát. Előbb szállóban vett lakást, azután azonban magánlakásba költözött. Néhány napot töltött *Besztercén* *Brathanu*, a legtöbbet *Domisel* Gerasmin esperessel, a besztencei naszódai oláhok egyik vezetőjével érintkezett és *Domisel* Leonida doktor besztencei orrossal, az esperes fiával. Románia belügyminisztere ezután meglátogatott néhány oláh falut, hogy néprajzi tanulmányokat tegyen, majd Naszódra ment, ahol az oláh nyelvű alapítványi főgimnázium legjobb tanuló-ját száz koronával megajándékozta. A falvakon régi cseréptányérokot és vázakat vett a parasztoktól. A gyöngén leplezett vakmerő politikai kaland nem ért véget azzal, hogy a miniszter aztán elutazott, mert amit tett, azért a nemzetközi jog szerint felelnie kell majd neki is, meg a kormányának is. Az oláh közművelődési szövetség közgyűlésén, amelyre *Besztercére* utazott, nem szerepelt, mert ott volt gróf *Lázár* Béla főispán és *Lani* Godofred alispán is. Hogy a gyűlésen kívül mit tett, arról most még nem tudódott ki semmi.

Ahol mindent tudnak, de rosszul

A budapesti román konzulátus

Mindinkább zavarossá válik a román miniszterek szereplésének égetően fontos kérdése. Magyar részről félhivatalosan bevallották, hogy *Bratianu* romániai belügyminiszter valóban itt járt Magyarországon; egy nappal az *Astra* gyűlése előtt pedig még *Besztercén* volt. Most ezt is cáfolják. A bukaresti magyar konzulátus nem tud semmit, a budapesti román konzulátus mindent tud, csak hogy rosszul.

A Hír egyik munkatársa ma este fentjárt a budapesti román konzulátuson. *Derussi* György főkonzul távollétében helyettese, *Paul* Ágoston így nyilatkozott:

— Amint *A Hír* ma reggel megjelent számát olvastam, tüstént távirati úton értesítettem a történetéről a román külügyminisztériumot. Táviratomban kötelesség-

szerűen jelentetem a reggeli híradás minden részletét. Mindeddig — este fél kilencig — *lávratomra válasz nem érkezett*. Magam részéről csak annyit mondhatok, hogy a román miniszterelnök besztercei látogatásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. Ami pedig Bratianu belügyminiszter kirándulását illeti, az *nem az Astra gyűlésének napja volt*, hanem napokkal előbb. Ez — szerintem — nem jelent semmit. Egy miniszter, aki szabadságon van, nevével nagyobb kirándulást tesz automobilon egy szomszéd országba, amelylyel Románia barátságos viszonyt tart fenn. — Van ebben valami különös?

Megnyugtathatjuk a konzuli titkár urat: igenis van benne valami különös. Miért rándult a belügyminiszter éppen Besztercére? Miért ment álnév alatt? Miért éppen az Astra gyűlése előtt? Ezért van az ő látogatásában valami nagyon, bántóan különös.

Ahol semmiről sem tudnak vagy: a bukaresti román konzulátus

Az európai eseményszámba menő román gazdaságról, amely más országban, más körülmények közt talán háborút provokálna, hivatalosan ugyancsak mit sem tudnak. Sőt mintha titkolnák is a dolgot, nehogy kitudódjék és ismét bebizonyuljon, milyen tehetetlenül gyámoltalan a mi diplomáciánk.

A bukaresti magyar konzulátuson csak A Hír munkatársának előadásából értesültek az eseményekről:

— Most hallok először a dologról — mondotta a konzulátus vezetője telefonon A Hír munkatársának — és tudomásom szerint a híresztelés légből kapott koholmány. Nem tudok róla, hogy Sturdza miniszterelnök ur Magyarországon lett volna. Jelenleg Konstanzában van, néhány nap előtt utazott oda.

— Ami Bratianu belügyminiszter urat érdekli, ő tudtommal tényleg volt Magyarországon. Automobil-kirándulást tett a feleségével és erről az utjáról a magyarországi lapok is megemlékeztek. Ő most itt van Bukarestben, éppen ma délben beszéltem vele a hotelben.

Ebből a nyilatkozatból is látható, hogy a közös politika vajmi kevésbé törődik a Magyarországon esett csufos sérelemmel. Nem csoda, Magyarországról van szó.

Ahol mindent letagadnak vagy: a bécsi román konzulátus

Bécs, szeptember 24.

A Hír bécsi munkatársa ma délután a bécsi román konzulátuson járt; a konzulátus vezetője a következő nyilatkozatot adta közlés végett:

A bécsi román követség kijelenti, hogy a Budapestről eredő hírek tendenciózus volta első tekintetre nyilvánvaló volt és hogy *nem is fejtettek súlyt megcáfolására*, most azonban hangsúlyozzák, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, amelyek Sturdza miniszterelnöknek Besztercén való tartózkodásáról szólnak. Sturdza miniszterelnök a román törvények értelmében, ha a király külföldön időzik, a koronát helyettesíti és képviseli, tehát nem hagyhatja el az országot. Bratianu ifju feleségével automobilon kirándulásra ment Erdélybe, gróf Szápárynak a bukaresti osztrák-magyar charge d'affairesnek kezeirásával kiállított utlevéllel, a melyben utasítja a magyar hatóságokat, hogy engedjék Bratianu minisztert, aki Mercedes-automobilon kirándulást tesz. Nem felel meg tehát az igazságnak, hogy Bratianu elhallgatta hivatalos állását.

Ehhez a tulbuzgóan lehetetlen cáfolathoz, amely még a félhivatalos cáfolatot is túlcáfolja, csak egy kommentár lehet: szép, szép, de nem hiszszük el.

A kiegyezési komédia

Nem fogják abban hagyni! Pedig semmit sem kapunk

Se bank, se csatlakozás

Wekerle Pestre jön

Beck se marad otthon

Nincs nevezetes eseménye a kiegyezésnek, amely nem halt meg, csak alszik. Csúpan az a bizonyosság kezd lassanként kiszivárogni, hogy mindaz a harci lárma, ami a kiegyezés meg nem kötése körül verődött, silány komédiánál nem egyéb. Az osztrák kormány, sajtója útján, lassanként megismerteti az egyezkedés történetét s ebből kilálglik, hogy a magyar részre adandó engedményekről szó sem volt, vagy ha volt, akkor csak úgy volt, hogy a magyar kormány emlegetett valami kívánságokat, de a Beck-kabinet makacsul ellenezte őket.

Az is tény, hogy kiegyezésnek lennie *kell*, mert a király úgy kívánja. Mert ígérete köti a külföldi államokkal szemben, amelyekkel törvénytelen szerződéseket kötött kitünő miniszterelnöke, Fejérváry báró által. És ez már így lesz mindig, amíg a magyar országgyűlés talpára nem áll s nem tiltakozik az ellen, hogy előleges királyi szó utólagos parlamenti jóváhagyást tegyen kötelezővé. Wekerle Pestre érkezik, hogy itt fogadja Becket, aki október elejére mégis berukkol a tárgyalások folytatására. S akkor a magyarság elbucszhatik az önálló banktól és minden egyéb földi javaktól, amiket naivul remélt a Wekerle-kormánytól.

Wekerle jön

Klopdiai birtokáról, ahol egyrészt az adóreform kidolgozásával, másrészt a kiegyezés meg nem kötése után elkövetkező reciprocitással, harmadrészt üdüléssel foglalkozott, a magyar miniszterelnök szerdán reggel Budapestre érkezik. De nem marad itt sokáig, mert a kormány összes tagjaival együtt Szegedre kell utaznia, ahol Erzsébet királyné szobrát leplezik le. Nem lehet szeméretvetni a kormányt, hogy a kegyeletnek ettől az aktusától legsürgősebb munkáinak idején sem zárkózik el. Mindamellet egészen különös, hogy *negyvenkét Kossuth-szobornak* országszerint mindefelé való leplezésén még *egyetlenegy magyar kormány* sem vett részt. Még a Wekerle-kabinet sem, amely pedig ime teljes számmal levonul Szegedre, szobrot leleplezni . . .

Provizórium lesz?

Ha minden kötél szakad

Bécs, szeptember 24.

Azok közül a módozatok közül, amiket királyi felszólításra a Beck-kabinet meghányt-vert a kiegyezés meg nem kötése esetére, első sorban áll a provizórium eszméje. A két kormány ki kell hogy találjon valamit a mostani közös viszony bármiként való meghosszabbítására. Hogy miért *kell* ennek így lenni arról beavatott politikus ezt az érdekes információt adta A Hír tudósítójának:

— Ön emlékszik még a darabont-kabinet idejére, amikor a külfölddel a közös kereskedelmi szerződéseket megkötöttük. E szerződésektől tulajdonképpen mind egyik külállam huzódzott, mert ismerve a magyar politikai viszonyokat, tudták, hogy Fejérváry kormányának tulajdonképpen semmi jogalapja nincs a szerződés megcsinálására. A külállamok a maguk parlamenti viszonyaiból indulva ki, úgy vélték, hogy egy elkövetkezendő törvényes kormány feldönti azokat az intézkedéseket, melyeket Fejérváryék törvénytelenül tettek. Ekkor lépett közbe az ural-

kodó. Személyesen vállalt *garanciát* arra, hogy a szerződések megkötődjenek, mert az érvényük alatti tíz esztendő folyamán Ausztria és Magyarország viszonya *semmiesetre* sem változik. Erről ő kezeskedik, aki évtizedekig ellent tudott állani a hadseregben kívánt legcsekélyebb változásoknak is!

A királyt tehát köti szava és a király kényszeríti a két kormányt arra, hogy az Ausztria és Magyarország között való viszony változatlanul fennmaradjon. Voltaképpen nem is kényszer az, amit a király gyakorol. Mert hiszen Beck ki akar egyezni. Ausztria érdeke ez. Wekerle is ki akar egyezni. Mert minden ízében hatvanhetes.

Az örök kapocs

Bécs eszelte ki

Annak is meg van ma már a kulcsa, miért követelik az osztrákok előre a kvótakulcsnak újabb tíz évre való megállapítását lehetőleg úgy, hogy ez a kvótakulcs még nagyobb is legyen az eddigieknél. Ha Wekerlének sikerül olyan tíz évre való megállapodást csinálnia, amely az eddigi kvótát tartja meg, akkor ezt már mint nagy vívmányt üdvözlötte majd. Holott a kvótakérdéshez való hozzászólás maga is a legnagyobb veszedelmeket rejti magában Magyarország számára.

A kvótára tulajdonképpen szerződünk ma egyáltalában nem szabad, csak királyi döntés provizóriumokkal huzhatjuk ki az időt 1917-ig, amikor a külföldi szerződések lejárnak és a függetlenségi párt programja szerint, a gazdasági önállóság valóban elkövetkezik. Mert a kvóta-megállapodás 1910-től szólana 1920-ig. A kereskedelmi szerződések pedig 1907-től számítanak 1917-ig. Ha tehát az új kvóta-megállapodás létrejön, akkor 1917-ben nincsenek ugyan közös szerződéseink a külfölddel, s e részben szabadok vagyunk. Viszont azonban van a kvóta által egy másik fél-közösségünk, amit az akkori kormányok megint ki akarnak majd egészíteni.

Egy örök kapocs ez, amelynek egyik szeme a másikba fűződik, s az egész: Ausztriához láncol bennünket úgy, hogy sohase szabadulhassunk. Bécsi furfang eszelte ki ezt, s azért érthető Beck ragaszkodása a kvóta-kérdés fölvetéséhez, s azért érthetetlen az a közönyösség, amelylyel Wekerle bele-szaladt ebbe a veszedelmes osztrák csapdába.

Annaberg, egy perc! Kiszállt a Wekerle-kormány

Bécs, szeptember 24.

A Hír jelentette már, hogy az annabergi csatlakozást, amely Magyarország elsőrendű kereskedelmi érdeke, a Wekerle-kormány feladta már, noha a miniszterelnök nem fáradt el a nyilvánosság előtt ennek az érdekünknek folytonos emlegetésében. A Beck-kormány tagjai most ismertetik ennek a kérdésnek az állását: Wekerle tényleg kívánta a porosz államvasutakkal való közvetlen csatlakozást Annabergnél, az osztrák kormány azonban *mindjárt elzárkózott a kívánság elől*. Ugyanekkor szóba került az osztrák vonalon egy második sinpár építése is, ami annyit jelentene, hogy Magyarország intenzívebb összefüggésbe kerülne Poroszországgal s ez különösen *szénszállítás tekintetében rendkívül nagyfontosságú*. De a második sinpár fejében azt kívánták Beckék, hogy a magyar kormány a kassa-oderbergi vasutat államosítsa, ami Magyarország számára egy sok milliós befektetést jelentene.

A magyar kormány aztán azzal érvelt, hogy az annabergi csatlakozást, Witttek vasuti miniszter azelőtt már föl is ajánlotta Hegedüs Sándor akkori kereskedelmi miniszternek. De Hegedüs akkor nem fogadta el az ajánlatot. Beckéket azonban ez az érvelés nem ingatta meg. Kijelentették, hogy ha akkor Hegedüsnek nem kellett az annabergi csatlakozás, akkor most nekik nem kell. S ezen túl az annabergi csatlakozás egyáltalában nem forgott szónyegen.

A szövetkezetek Wekerlénél

A bajba került szövetkezetek igazgatói küldöttséggel keresik föl a miniszterelnököt. Öt milliót kérnek, mert különben oda az igazgatói állás és komoly munkába kell fogniok

Nem lágyul a kormány

A miniszterelnök első vendégei között vannak a szövetkezeti direktorok. Nem mind s nem az elitje a szövetkezeteknek. Az önállóan működő szövetkezetek kötelékének van vagy hetven szövetkezeti tagja. A többi szövetkezet és a legtöbb olyan, amely jól áll, nem tagja a köteléknek, semmi köze sem a kötelékhez, sem a kötelék elnökéhez. Bochkor Károly szövetkezeti igazgatóhoz és nem is azonosítja magát a köteléknek és elnökének önszegélyző akciójával. Viszont a kötelék tagjai között is van nem egy szövetkezet, amely egyszerűen azért nem törődik az elnök szeméjével, mert nem szorult sem a kötelék, sem a kormány segítségére.

Azok a szövetkezetek, amelyek a kötelék elnökéhez közel állnak, bajban vannak s mint *A Hír* már hetekkel ezelőtt jelentette legalább ötmilliót kérnek kölcsön a kormánytól. Éppen nem szerény kívánságukat memorandumba foglalták s ha a miniszterelnök ráér, már holnap, szerdán nagy deputációval keresik föl, hogy a memorandumot átadják. A kormány álláspontja ma az, hogy nem a szövetkezeteken kell segíteni, hanem az adóson. Amelyik szövetkezet rosszul áll, pusztuljon el, ha közel áll a kötelék elnökéhez, ha nem. Az állam pénze nem arra való, hogy szövetkezeti igazgatókat és elnököket fölsegítsünk vele, s hogy megmentjük a veszendőbe ment igazgatói tantiémet, prezenac-márkát s költség számlákat.

A kormány bizalmas uton már fölszólított néhány intézetet, hogy vegyék át a bukófélben levő szövetkezetek jó váltó-anyagát, a szövetkezetek pedig számoljanak föl. Ez a helyes terv nem tetszik sem a köteléknek, sem a kötelék bankjának, a Szövetkezeti központi bank részvénytársaságnak, amelyre igen komoly napok következhetnek el, ha a kormánytól kért ötmilliót nem kapják meg.

A memorandum az ötmilliót a Szövetkezeti központi bank részvénytársaság részére kéri. Ez az intézet öt esztendővel ezelőtt alakult ötszáz ezer korona alaptőkével. Az 1905. évi mérleg adatai szerint mindössze hétszáz ezer korona volt a betéti állománya, tiszta nyeresége pedig harmincháromezer korona. Nem lehet helyteleníteni, ha a kormány erre az intézetre nem bizza rá sem az ötmillió koronát, sem azt az erkölcsi feladatot, hogy a bukófélben levő szövetkezetek adóseit, a jöhiszemű károsultakat a veszedelemből kivessze. Van elég nagy intézetünk, amely erre a feladatra alkalmas. A kormánynak kötelessége segíteni a gyilkos gazdasági helyzetben, de kötelessége viszont gondoskodni arról is, hogy a segítség örve alatt illetéktelen elemek jogosulatlan haszonhoz ne jussanak.

EMBERCSEMPÉSZET Romániából

Hamis útlevelel, csalással, erőszakkal lopnak át románokat a magyar határon. Aki Romániában kellemetlen, jó az még Magyarországnak. Kilenyszáz oláht csaltak így be Erdélybe. Pedig nekünk már elég az áruló oláhból

A román királyi hamisító banda

Tegnap közzétük Björnson levelét, a melyben a magyar sovinizmus barbárságát támadja és a szegény elnyomott nemzetiségeket sajnálja. A félrevezetett és csökönnyös külfölddel nem vitakozhatunk. A magunk belföldi használatára azonban be kell látnunk, hogy még mindig lelkiismeretlen és könnyelmű lanyhasággal bánunk a féktelen nemzetiségeinkkel. És különösen a románokkal. Ez a keleti szemtelenséggel, igazi balkáni cinizmussal bevastagbőrözött fajzat végigsírja a világot a magyarok kegyetlen elnyomásával, aztán a miniszterei, kormányhatalmának hivatalos képviselői járják be suttymban a folyton parázsló román Erdélyt, hogy lánggra szítsák a nemzetiségi lázongást.

De ez még semmi! Alább közöljük bukaresti tudósítónk levelét, aki adatok és okmányok alapján föltárja, miként csaltja, csempészi át a román kormány hozzánk Magyarországra a néki kellemetlen, zavargó elemek egész seregét, román polgárokat, a nélkül, hogy a magyar hatóságok annak útját tudnák állani.

Bukarest, szeptember 24.

Az a román nemzet, amely körülpanaszkodja a világot a magyarok barbárságával, odahaza szegénytelen elnyomással töri, gyöttri a neki nem tetsző politikai és kulturai rétegeket. A „liberális” Sturdza-kormány a parasztlázadás után tizenegyezer parasztot lövett agyon. Minthogy azonban még mindig maradtak kellemetlen, nyugtalan elemek, a kormány, amelynek a lelke, ezse a ravasz lelkiismeretlen, igazi Balkán-politikus, Bratianu külügyminiszter, a nem tetsző embereket egyszerűen kilöki Romániából. A nemzetközi törvények és szokások szerint azonban még a kellemetlen embereket is meg kell tűrnie annak az országnak, amelynek a polgárai, Románia tehát a maga forradalmárait, szocialistáit, nyomorgóit, vagy olyan polgárait, akiknek hatalmas román urak sok pénzzel tartoznak, átcsalta, átlopja a határon.

Az ember-csempészes

A parasztforradalom óta ezeket csempészték át a román határon, Bukovinába, Bulgáriába és különösen Magyarországra. Az osztrák és a bolgár határrendőrségen azonban nehezen megy az emberek áthajhászása, legszívesebben tehát hozzánk, a barbár, elnyomó, világszerte bepanaszolt magyarokhoz fordulnak, a nékik terhes emberanyag elhelyezésére.

Az utóbbi két hónap alatt kilenyszáz román polgárt püfölték a magyar határig és lopták ott át magyar területre. Ebben a hivatalosan üzött román királyi csalásban pedig a következő módszereket használják:

1. Hamis átkelelési igazolványt állít ki a román rendőrség a kiutasításra szánt román polgárnak, amelyben idegen állampolgárságu magánhivatalnoknak vagy iparosnak — a szerint, amilyen a külsejük — jelölik meg a kiutasított románt, aki sokszor földbirtokos, háztulajdonos Romániában, akinek már az úkapja is román állampolgár volt, de aki valamilyen

politikai vagy egyéb okból kellemetlen a kormánynak vagy valamelyik hatalmas bojárnak. A román tisztviselő eikiséri az első magyar állomásig és ott elszedi tőle a hamisított utlevelet. A magyar határrendőrség, amely román illetőségű embert semmi áron sem engedne át a határon, idegen állampolgárnak megjelölt embert kénytelen beengedni.

2. Elvezeti a román rendőrség a kiutasításra szánt áldozatot valami járatlan sikátorhoz, alig ismert szoroshoz, amilyen bőven van a román-magyar határon, ott átkergeti a határon és még meg is fenyegeti, hogy vissza ne forduljon, mert levölik.

3. Valamilyen határállomáson, ahol a román és a magyar hivatalos helyiségek egymás szomszédságában vannak, a román rendőrliszt átvezeti a kidobásra szánt román polgárt, a hivatalos szobákban keresztül a magyar termekbe, mintha ismerőse, barátja volna, diskurál vele egy ideig, aztán ott felejt. A magyar hivatalos helyiségben aztán már senkitől sem kérnek utlevelet.

A román kormánynak ez a hivatalos, rendszeres csalása, amelyről a mi belügyminisztériumunknak sejtelve sincs, olyan nagyfokú nemzetközi sérelem, amelynél már sokkal kisebb okból is tört ki konfliktus két ország között.

Amikor rájönnek a csalásra

Az utolsó két hónap kilenyszáz embercsempésése közül a magyar határrendőrség csak egyetlen egy esetben jött rá a csalásra és csak ebben az egy esetben akadályozta meg a szemérmetlen, igazi balkáni trükköt. Avramescu Ciocu bukaresti gazdag polgár esete volt ez és ahogyan végződött, az megmagyarázza, miért engedik a román áldozatok magukat ellenvetés nélkül átlopni idegen ország határára.

Avramescu Ciocu bukaresti kereskedő volt. Sok hatalmas ur, fiatal bojár nagy összegekkel tartozott neki. A kormány megtette azt a zivességet nékik, hogy ezt a sok adósságot Avramescu kiutasításával törleszse. A bukaresti kereskedőt, akinek felesége, családja ott lakott, akinek már a nagyapja is bukaresti temetőben nyugszik, aki három esztendeig szolgált a román katonaságnál, mint idegen illetőségű kiutasítottak Romániából és átcsempészték a határon.

Avramescu azonban nem nyugodott bele ebbe a jogtalanságba, hanem jelentkezett a magyar határrendőrségnél és igazolta, hogy ő román állampolgár. A magyar hatóság erre Avramescut ezzel az átirattal küldte vissza román területre:

Brassó-predeáli határkapitányság.

A román határszéli rendőrség
t. vezetőségének

Predeál.

Hivatkozással a hozzám 5. szám alatt intézett b. átiratára, hivatalos tisztelettel jelentem, hogy Avramescu Ciuta urat, bukaresti lakost, (lakására: Pitagora-utca 2.) kinek neje és gyermekei még ott vannak; kizárólag csak románul beszél; katonái, 3522. számú könyvéből pedig kitűnik, hogy három évet (1886—1889.) mint aktív katoná szolgált a kalarási gyalogezrednél s így föltétlenül román alattvaló — kénytelen vagyok visszautasítani, miután föntnevezett saját hazájából kiutasított, a magyar hatóságok át nem engedhetik annál inkább, mert felsőbb utasítás értelmében csak magyar alattvalóknak van megengedve a határon való átkelés. Épp ezért egy körrendeletet bocsájtotunk ki az összes határ-kirendeltségekhez, hogy nevezett egyént figyeljék meg és minden körülmények között akadályozzák meg annak a határon való átkelését.

Fogadja t. vezetőség tiszteletem nyilvánítását.

Predeál, 1906. január 18.

A brassói határkapitányság
kirendeltsége.

Avramescu tehát visszakerült Romániába, a román hatóságok kezébe. Végigjárta a román kálváriát, agyba-főbe verték, piszkos oduba zárva tartották, és csak úgy szabadult ki, hogy az ügyéből véletlenül országos szenzáció lett, a melyről hetekig beszéltek. De abból, ahogy a hatóságok bántak a visszautasított emberrel, meg lehet érteni, miért hagyják magukat százan, meg százan ellentállás nélkül átlopni.

Karonfogva!

Paukerov Leonárd román újságíró volt. Most Budapesten tengődik a Sturdza-kormány jóvoltából. Paukerov cikkei nem nyerték meg a román kormány tetszését, egyszer tehát, amikor Szinajába, a bukaresti melletti fürdőbe rándult le üdülni, a pályaudvaron átadták neki a kiutasító végzést, egy rendőr karonfogta. Föltuszkolta a vonatra és vitte a magyar határra. Predeálon kiszállt karonfogva a román rendőrtiszt az újságíróval. Egy ideig üdögéltek szépen együtt és a mikor a magyar vonat már indulóban volt, szépen karonfogva átsétáltak a román hivatalos helyiségeken keresztül a magyar terembe, ott, mint egy jó barátjától, melegen elbucszott tőle a román rendőr és megvárta, amíg az újságíró felül a magyar vonatra. Még integetett is neki a sipkájával! . . .

Most egy hónapja *Anaguoste* Vaszilietől, most két hete egy *Calber* nevű román alattvalótól, egy hete pedig *Bacarescutól* úgy szabadult meg Románia, hogy hamis átkelési bizonyítványt állítottak ki nekik. Hogy pedig humor is legyen a dologban, ezektől az uraktól a román hatóság személyenként egy korona ötven fillért szedett be a hamisítványokért.

Palinescu Demeter és *Ursu* Costa munkásokat *Verciorova* környékén, járatlan utakon, pusztával kergették át a magyar határon.

Ezek csak azok az esetek, amelyekről sikerült adatszertű pontos értesülést szerezni. Hány száz meg száz nekik terhes román alattvalót csalták át azonban évek óta Magyarországra, azt csak az isten és a román kormány tudja. Mert a barbár magyarok földje az a szemétkomb, ahol a klasszikus eredetű románok az ő használhatatlan emberanyagukat lerakják. Hogy csalással, az a *Bratianu* nem nagyon skrupulus becsületérzésű népének igazán nem fontos. Annál fontosabb azonban nekünk és a belügyminiszter, valamint a közös külügyminiszter legszigorubb intézkedései sürgősen szükségesek.

MA TIZ ÉVE

rendelte el Ferenc József
a királyszobrokat

Ezelőtt éppen tíz évvel, 1897 szeptember 26-án, a milléniumi esztendő mámorának hatása alatt még, adta ki Ferenc József azt a nevezetes szöveget, melyben elrendeli, hogy a magyar történet tíz nagy alakjának emlékét a fővárosban szobrok örökítsék meg. Tíz esztendő hosszú idő. Azóta sok minden megváltozott. A mire akkor gondolni sem mertek volna, egymásután bekövetkezett. Király és nemzet azóta ingerült szemmel néznek egymásra s aki ismeri Magyarország utóbbi négyszáz évének történetét, az a mostani helyzetet tartja természetesen és nem a tíz év előtti, a kölcsönös kedveségek és tur-retur ajándékok állapotát.

Tíz év nagy idő, de azért a királyszobrok még nincsenek készen. *Pázmány* Péternek, *Hunyady* Jánosnak, *Verbóczy* Istvánnak még nincsen szobra Budapesten. De ezen kétségbe ne essék senki. Mert ha a hét szobor közül, a mi áll, már csak egy a jó, s az is ül, akkor a hátralevő három szoborból egyet se várhatunk sikerültnek. Így változnak az idők. A király szobrokat adott. Ma már nem adna. Jó szobrokat gondolt, de rosszakat kaptunk. Valószínű, hogy a király örül annak, hogy a szobrai most így sikerültek.

Port-Arthur hőse — szanatóriumban

Stösszel tábornok szive

Friedrichshof-szálló

Weszt-szanatórium

Nyilatkozatok

Látogatás Stösszeléknél

Port-Arthur körül rommá lőtt sáncok helyén virágos parkokat ültettek a győztes japánok, a várost felépítették, a gyilkos harcra már csak néhány megtépett orosz lobogó emlékeztet. A modern kor egyik legbátrabb katonája, *Stösszel* tábornok, aki hónapokon keresztül csodálatos elszántsággal védte a várat a japánok tulerejével szemben, a kapituláció napján hazautazott Pétervárra. Akkor már el volt döntve a háború; a sárga ördögök végigverték a lomha muszka óriáson. A cár tábornokai, a nagyhercegek *Stösszelre*, a legbecsületesebb, az egyedül zseniális parancsnokra háritották a vereség minden szegyenét, Port-Arthur feladását *hazaárulásnak* hirdették. *Stösszel* tábornokot haditörvényszék elé állították, rangjától megfosztották, halálra ítélték. Felebbezését nem tárgyalták; II. Miklós cár megkegyelmezett a hősnak. A meghurcoltatás gyötrelmei aláásták *Stösszel* tábornok egészségét; a kemény katona, aki szembenézett a japánok szuronyerdejével és kiállotta a port-arthuri irtózatot tüzkerezséget, — megtört és halálos beteg külföldön keres enyhülést.

Stösszel tábornok Anovna nevű leánya kíséretében két hónapig *Nauheimban* időzött, az állapota azonban nem javult, sőt rosszabbodott és így orvosai tanácsára tegnapelőtt Berlinbe utazott, hogy ott szanatóriumba vonuljon vissza. *Stösszel* ma a *Weszt-gyógyintézetbe* szállították. *A Hír* egyik munkatársa ma telefonon beszélt *Stösszel* Anovnával, berlini tudósítónk pedig magát *Stösszel* tábornokot látogatta meg.

Stösszel tábornok — Berlinben

— *A Hír* tudósítójának telefonjelentése. —

Berlin, szeptember 24.

Vasárnap délelőtt érkezett *Stösszel* tábornok Berlinbe. Vele jött leánya *Stösszel* Anovna és orvosa *Polocsuk* dr. A pályaudvarról kétfogatu zárt bérkocsin egyenesen a közeli *Friedrichshof-szálló*ba hajtottak. A tábornok *Nauheimből* jött, ahol hiába kerestek enyhülést szivbajára. Állapota egyre rosszabbodott, a hajdan délelőtt ember egészen összeesett, a megaláztatások, a haditörvényszék előtti izgalom, elítéltetése, az álmatlan éjszakák megtámadták idegeit és a szívet, a baj most már életveszélyes. A leánya és orvosa támogatták, amíg a kocsiból kiszállt; a tábornok középtermetű ember, az arca beesett, sárgás színű, a szakállja és ritkuló haja egészen ősz. A leánya harmincéves lehet, karcsu alakja, napsütött arca van; fekete uti ruhát visel; az orvos magas sovány fiatalember. A szálloda második emeletén vettek ki két szobát; az egyiket a tábornoknak és a leányának, a másikat az orvosnak. *Stösszel* nyomban lefeküdt, a vacsorát, amely borlevésből és borjubecsináltból állott a szobájába hozatta. A leánya és az orvos az étteremben vacsoráztak.

Hétfőn délelőtt nem jött hozzájuk látogató. Délután *Kaute* dr., a *Weszt-szanatórium* igazgató-főorvosa vizsgálta meg a beteget és elhatározta, hogy ma délután kiviszik a szanatóriumba, ahol legalább két hónapig kell tartózkodnia.

A HIR tudósítója Stösszeléknél

A Hír berlini tudósítója ma reggel tíz óra körül felkereste a város legérdekesebb vendégét. Előbb *Polocsuk* doktor látogatta meg, aki készséggel adott felvilágosítást *Stösszel* tábornok állapotáról:

— A tábornok — mondta, — most jobban érzi magát; *Nauheimban* igen rossz-

szul volt. A legnagyobb nyugalomra és állandó szanatóriumi ápolásra van szüksége. Tíz év óta ismerem *Stösszelt*, soha sem volt semmi baja és a japán harctérről is egészségesen jött meg. Ideges szivbaját akkor szerezte, amikor méltatlannak a legbecsületesebb váddal illették. A tábornok nemzetének igaz fia, legkitünőbb katonája, ennek az évtizednek legnagyobb hőse. Ez az orosz hála uram . . .

Csengettek. A tábornok hívatta. *Stösszel* Anovna kísélt a városba, a beteg egyedül maradt. Átmentünk a másik szobába. Kéttablakos utcai szoba; a kitárt ablakok a *Friedrichstrassera* nyílnak. *Stösszel* ágyban fekszik, piros hálókötésben, arcán a nagy betegség fájdalmas nyoma. Az orvos bemutatta *A Hír* tudósítóját a tábornoknak, aki fáradtan üdvözölte. A társalgás francia nyelven folyt. *Stösszel* csak ennyit mondott:

— Délután a *Weszt-szanatórium*ba megyünk. Talán talpraállok még? . . .

Polocsuk dr. megnyugtatta és intett, hogy a beteget farsztja a beszélgetésünk.

Beszélgetés Stösszel Anovnával

Délután négy órakor zárt kocsit állott meg a *Friedrichshof*-hotel előtt. Ezen szállították ki a *Weszt-gyógyintézetbe* *Stösszel* tábornokot. A szanatórium *Charlottenburgban* van a *Joachimsthaler-Strasse* 20-ik szám alatt. *A Hír* egyik munkatársa ma este felszólította *Kaute* drt., az intézet főorvosát, hogy *Stösszel* állapotáról nyilatkozzék. *Kaute* dr. helyett *Stösszel* Anovna jött a telefonhoz és a következőket mondta:

— Apámat nagyon megviselte a hosszú utazás, újra rosszul van. A legnagyobb aggodalommal várjuk az éjszakát. *Kaute* dr. injekciókat alkalmazott. Most alszik a tábornok. Néhány nap múlva érkezik ide *Mathilda* testvérem. Az oroszok biztatnak, hogy az ideges szivgyöngeséget kiheveri a tábornok erős, edzett szervezete.

Az orosz rémuralom halálba kergette a szerencsétlen ország egyik legnagyobb fiát . . .

NYILTTÉR

Erovat alatt közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(tüdővész — tuberkulózis — I. H. Szakában). vérkőpést, tüdőveszesurut, kitűnő eredményel gyógyítottak új gyógymódokkal, inhalációkkal és

szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA tüdőbajok rendelési-intézete—inhalátorium

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.

Rendelés 11-12. 2-4-ig. 82.

Okleveles középiskolai tanár

polgári, felsőleányiskolai vagy gimnazista növendéket keres.

Ajánlatok „Irodalom” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest. Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házbán). Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, valamint a közlegő, nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást

A HIR

Vissza a bűnből

Két leány kalandjai
Mi történt a büntanyán?

— A HIR tudósítójától. —

Megirta A Hír pár nappal ezelőtt, hogy elcsábították egy budapesti paprika-nagykereskedő leányát s a barátnőjét, akiket becsempészték egy bécsi éjszakai mulatóhelyre. Az egyik leány megszökött s elmondta kalandjait, mire a kereskedő Bécsbe utazott és fáradságos hajsza után sikerült megtalálnia gyermekét. A bécsi lapok is foglalkoztak A Hír leleplezésével s csinos botrány kerekedett. Odafönt ugyanis szigorubban járnak el a leánykereskedőkkel szemben s a tettenért bűnösöket több évi fegyházra ítélik el.

Megállapítottuk a többi közt, hogy a leányokat Szilágyi Hugó csalta el, ugyanaz a Szilágyi, akit most börtönbe juttatott a leánykereskedők ellen folytatott akciójuk.

Machdál Mária, az eladott leányok egyike, ma édesapjával együtt hazaérkezett Budapestre s elbeszélte, hogyan járt, mit cselekedtek vele.

Megdöbbenő részlete az esetnek az, hogy a tizenhétéves, gyönyörű teremtést saját nagynénje lökte az örvénybe. Ez a hölgy barátnője volt Szilágyi Hugó zongoramesternek. Rábeszélésére érintkezésbe lépett Machdál Marival és Midrich Erzsébettel. A nagynéni adott nekik utiköltségre száz koronát, hogy szökjenek Bécsbe, ahol egy vénasszony és Szilágyi várta őket. Utlevelet is kért a nagynéni Machdál Mária számára s a főkapitányságon, mint anyja szerepelt. E miatt is meggyűlik a baja okmányhamisítás és családi állás ellen való büntetett címén. Az apa följelentést tett ma délelőtt a rendőrségen.

Részletesen megírtuk, hogy a leányok mit csináltak Bécsben. Tudósításunkat kiegészíti Machdál Marinak elbeszélése, amelyből ezeket az adatokat közöljük:

— Az Erzsivel Bécsben jól éltünk egy-két napig, csak ő sokat kacsintgatott a fiatalemberekre. (Ugyanezt mondta Erzsika a barátnőjéről.) Rosszra azonban nem gondoltunk. Mindketten elmentünk Madame Rosa-hoz, a Porzellan-Gasséba. Ott megmutatták a fényes berendezést, a titkos kabineteket, a tükrös fülkéket s hatfogásos ebédet kaptunk. Persze, nem is sejtettük még akkor, hová kerültünk. A madám kijelentette, hogy Erzsit nem tarthatja ott, mert a hatóság nagyon szigorú és szerezzük meg az iratokat. Addig is Brünnebe utaztunk, hogy meg ne találjanak azok, akik utánunk kutatnak. Édesapám Brünneből hozott vissza.

Hogy a közbeeső napok alatt mi történt, arról nem akart nyilatkozni a szép Mária. Megállapították azonban, hogy valósággal alkudtak a bőrere, azaz rózsás, fiatal testére. Szilágyi ötszáz koronát kapott érte Madame Rosától, ez pedig kétezer koronát egy aktív tábornoktól, aki a Burgban teljesít szolgálatot.

Ugyanakkor helyezték el a mulatóhelyen Krausz Margit budapesti varróleányt, aki hirtelen módon eltűnt szüleinek király-utcai lakásáról. Wolf reichsrathi képviselőnek adták el premierre. Ezt a leányt rokonai nem tudták megtalálni, mert tovább vitték Csehországba s ott egyelőre nyoma veszett.

☞ Szterényi államtitkár szabadságon. Fiuméből táviratozzák, hogy Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár ma reggel odaérkezett. Szterényi Dalmáciába indul s rövid szabadságát a tengeren tölti.

☞ Pertik Ottó egyetemi tanár, a kórbontani osztály vezetője három és fél évi betegség után ma először jelent meg katedráján. Ebből az alkalomból meleg ovációkban részesítették a kiváló tudóst hallgatói és tisztelői.

A mérgezett kenyér

Pékek a főváros ellen
Panama itt is, ott is

— A HIR tudósítójától. —

Nagy kavarodást keltett A Hír minapi leleplezése, amelyben kimutatta: hogyan csálnak a budapesti pékek. A sütőmesterek nagy része megijedt a főváros tervétől, amely szerint hatósági műhelyekben fogják készíteni Budapest egész kenyérszükségletét. Mindenáron meg akarják akadályozni a terv nyelbeütését s attól sem riadnak vissza, hogy a legsúlyosabb vádakkal illessék a hatóságok képviselőit. Kétségtelen, hogy a pékek közt vannak tisztességes iparosok, akik izletes kenyeret sütnék, de a zömüket azzal kompromittálta a főváros vegyészeti hivatala, hogy száz-kétszáz percent burgonyát süt a lisztbe, még pedig sokszor romlottat.

A Magyar Sütők Országos Szövetsége beadványt intézett most a főváros tanácsához. Kétségbe vonja a szakértő-vélemény alaposságát s kijelenti, hogy nem fődik a valóságot azok a számítások sem, amelyek a hatósági pékműhelyekben a befektetési tőkének nyolc és fél százalékos jövedelmezőségét ígértek. Szerinte a főváros rá fog fizetni erre a vállalatára. Meg nem állhat — ugymond — az a föltevés sem, hogy sztrájk esetére ilyen módon lehetne csak a fogyasztó közönséget kielégíteni. A sütők végül ezt az indítványt teszik:

— Budapest van a katonai élelmező-raktárnak háboru céljára készletbe helyezett tizenkét modern berendezésű műkemencéje és hat dagasztó gépe, gőzerőre berendezve. Huszonnégy óra alatt üzembe helyezhető s egy nap alatt 80—90.000 kilo kenyeret süthetnek bennük, — négyszer annyit, mint a hatósági műhelyekben. Tegyen a főváros egy évig kísérletet a kemencékkel s akkor maguk a pékmesterek is onnan szerzik be a szükségletüket, mert ott olcsóbban kapják, mintha maguk csinálnák.

A székesfőváros közlelmezési ügyosztályában erre vonatkozólag a következőket mondták A Hír tudósítójának:

— Tudjuk, honnan fúj a szél. A pékek egy része félti az uzsora-hasznát s fűhöz-fához kapkod, hogy a becsületes hatósági pékműhelyeket meg ne nyissák. De pár hónap múlva üzembe lesznek a Mester-utcaiban és reméljük, hogy a százfelől megkopasztott népet legalább a kenyéruzsorától örökre megmenthetjük. A katonai műhelyeket azért proponálják, mert azokban tényleg nem tudnók olyan olcsón előállítani a kenyeret, mint a magunkéban.

A sütőszövetség egyik vezetője ma megjelent A Hír szerkesztőségében és súlyos természetű nyilatkozatot tett:

— Meg fogják látni, — mondotta — hogy még nagy botrány lesz a hatósági pékműhelyek ügyéből. Panama van itt is. Ki fog derülni, hogy miért kapott egy bécsi cég a gépek szállítására megbízást. Ki fog derülni, hogy a sütőipar-kiállításon József főherceg dísz-serlegét — tiltakozásom ellenére — miért kapta ugyanaz a bécsi cég. Nem magyar sütőmester, hanem bécsi gépgyáros vitte el a legtöbb kitüntetést.

Az afférből, úgy értesülünk, kínos botrányt akarnak csinálni. Gyanúsítások röpködnek a levegőben, visszaélésekről suttognak, de nyílt sakkal nem mernek még a porondra kiállani. A fővárosi hatóságnak dolga volna elsősorban, hogy tisztázza ezt az ügyet, mielőtt országra szóló büzt árasztana.

☞ A postai szerelők Kossuthnál. A budapesti postai és távirdai műszaki szerelők és napidíjas műszeresek ma délelőtt dr. Ballagi Aladár országgyűlési képviselő vezetésével küldöttségileg tiszteltek Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél. A szerelők és műszeresek helyzetük javítása ügyében fordultak a miniszterhez. A miniszter kegyesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy a pénzügyminisztériummal érintkezésbe lép ügyük elintézése végett.

Veszélyben a lacfalusi pópa mandátuma

Tetétleni Ármin ügyvéd panaszt nyújtott be a Házhoz Lukácsiu László mandátuma ellen. Féktelen izgatást vittek véghez Belényesben! A magyart kutya-fajzatnak nevezték. Megsemmisítik a mandátumot

A panasz szenzációs adatai

Alig néhány hét előtt féktelen izgatás, gyujtogatás és életveszélyes fenyegetések árán a hírhedt lacfalusi plébánost, Lukácsiu Lászlót megválasztották a belényesi kerület képviselőjévé, Kardos Árpád, a függetlenségi párt kisebbségben maradt jelöltje nem nyugodott meg a véres választás eredményében, hanem pártliveivel panaszt adatott be a képviselőházhoz a belényesi mandátum ellen. A Ház ennek következtében rövid időn belül dönteni fog a vérrel szerzett megbízó-levél sorsa fölött.

Ma délelőtt adta be a panaszt a Házhoz Waldan János és tíz társa. Elmondják a panaszos beadványban, hogy rengeteg sok abszolút érvénytelenségi ok van a mandátum megsemmisítésére, annyi, hogy nemcsak egy, de tizenöt mandátum megsemmisítésére is elég volna. A panasz tartalma az, hogy a belényesi választási küzdelemben nemcsak az oláh papok és tanítók izgattak a magyar állameszme ellen, hanem Romániából és a szomszédos Arad- és Hunyadmegyéből jött főpapok és papok is, kik — csak hogy föl ne ismerjék őket — parasztruhába öltöztek s így járták be a kerület közsegeit.

A nemzetiségi képviselők közül állandóan a kerületben tartózkodott a képviselőházból kirugott Vajda Sándor, továbbá Pop Csicsó István, Szucsú János, Mihályi Tivadar és mások. Ezek és még néhány román képviselő szintén izgattak a magyarok ellen.

— Ha Lukácsiu megválasztjátok — mondták a népnek — akkor a román lesz az ur ebben az országban, visszaállítjuk Dákromániát!

Az oláh papok pedig mise közben megeskették a népet, hogy másra nem szavazzanak, csak Lukácsiuira. A választás napján több magyar választó házáat felgyujtották, csak kortesfogásból persze. Így sikerült elérniük, hogy Kardosnak körülbelül ezer szavazóból álló tartalékcsoportja széjjelment, mert mindenki attól remegett, hogy borzasztó bosszút állanak rajtuk, ha Kardosra szavazzanak. Főlemliti a panasz, hogy Lukácsiu érdekében oláh dalosokat hozattak messzi vidékről s ezek bejárták a falvakat, persze mindenütt a hírhedt Janku-forradalmi dalt énekelték, s a román nemzet himnuszára tanították a lakosokat.

Limoedi román pap — és erre hiteles bizonyítékok vannak, tanuk erősítik — így szózkodt a néphez:

— III. Oláhországban a magyarok csak jövevények. Erőszakkal fészkeltek be magukat, erőszakkal kell innen kiverni őket! A gyűlölt magyarok átkozott rabigájában vagytok, ez alól szabadulni kell. Ha győzelemre viszitek a véretekkel való jelölt ügyét, megszűnik minden gondotok, mert lelporjuk a magyar zsarnokokat és ezennel a magyarok fognak nektek szolgálni, amint ti szolgáltatok eddig ennek a kutyafajzatnak!

De nemcsak a magyar nemzet ellen folyt ez a gyalázatos lázítás, a felekezeti békét is egészen föl akarták forgatni a lelketlen izgatók. A reformátusok és a zsidók ellen hallatlan mértékben föltűzték a románságot. Mindezt bizonyítják a panasztevők, akiket dr. Tetétleni Ármin fővárosi ügyvéd képvisel.

A HIR

Egy ügynök

aki rágalmaz
és akinek a kezében van
az Operaház intézője.
Melyik intéző?

Végezni kell a kártékony ügynökkel!

A nyilatkozatok egész özöne zudul ma válaszképpen *A Hír* cikkére, amely *Krammer Teréz* meghiusult szerződése kapcsán leleplezte *Bárd Mór* színházi ügynök szerepét e szerződés körüli. Nyilatkozik *Bezerédj* Viktor államtitkár, aki a múlt szezon végéig vezetője volt a két állami színháznak, nyilatkozik *Mészáros Imre*, az Operaház igazgatója és végül *Nebenführer József* is, aki az Operaház gazdasági főnöke.

A nyilatkozat-áradatból megállapítható, hogy e pillanatban már nem az a kérdés, miért nem szerződötték *Krammer Teréz* asszonyt. Másról van már szó. *Bárd Mór* ügynök áll egy gyanús makináció központjában. Az ő szereplését kell tisztázni, és főként, egy megdöbbentő kijelentését, amelyet elég vigyázatlan volt megtenni. *Bárd* megjelent *Csömörön*, *Krammer Teréz* házában, és az Operaház és *Nebenführer* nevének említésével kapcsolatosan a művész előtt arról beszélt, mit is lehetne tenni az eredménytelenül lezárt szerződés tárgyalások újra való megkezdése érdekében. Ma kiderült, hogy *Bárdnak erre nem volt joga, sem Mészárostól, sem Nebenführertől erre meghatalmazást nem kapott*. Tovább van. *Bárd* a művésztől elment az Operaházba, s ott *Krammer Teréz* nevére hivatkozva kezdett érdeklődni a szerződés ügye iránt. Erre nézve ma nemkülönben kiderült, hogy *Bárd jogtalanul járt el. Krammer Teréztől semmiféle tárgyalásra megbízást nem kapott*.

Ez az egyik fele ennek a fölötté furesza ügynök. A másik fele — a futosabb — a következő: *Bárd*, amikor ki volt *Krammer Teréz* mellett, meggyőződött arról, hogy jobb üzlet, ha elejti a művésznőnek az Operaházzal való ügyét, s a maga szakállára dolgozik. Füt-fát ígért neki, s a végén így szólt hozzá:

— Akarja-e a régi szerződését, minden követelését és hogy 30.000 korona pönálját az Opera kifizesse?

— Persze, hogy akarom! — felelte *Krammer*.

— Bizza csak rám, — mondta *Bárd* — nekem módomban van ez, persze *Mészáros megkezdésével, mert én kezembem tartom ez ügyek minisztériumi vezetőjét*. — És kikötötte, hogy a szerződés megkötése esetén *Krammer* neki *húszezer korona ügynöki jutalékot fizet*.

Jól vigyázzunk most. *Bezerédj*, *Mészáros* és *Nebenführer* a nyilatkozataikban alávaló meggyanúsításról, valótlanúgról, burkolt és gonosz célszokról beszélnek. Nehogy félreértsék az intenciókat, külön is konstatálni kívánjuk, hogy ez alávaló, stb. meggyanúsítással nem *A Hír* illeti az urakat, mi őket korrekt, kitünő embereknek ismerjük. Erről szó sincs. *Bárd Mór* színházi ügynök volt az, aki kijelentette, hogy a színházi ügyek minisztériumi intézőjét a zsebében tartja. Hogy mondta-e, vagy sem, — arra nézve két embert lehetne megkérdezni: *Bárdot* és *Krammer Terézt*. *Bárd* nem számít, ő nem mond igazat. *Krammer Terézt* viszont megkérdezni fölösleges. A művész már nyilatkozott egyszer: *ő előtte tette Bárd az ominózus kijelentést*.

Ezzel tisztázva is van ez a dolog. Maradna még egy kérdés: mi közük van az állami színházaknak ehhez a *Bárdhoz*, aki a nevében intézkedik, föllép, tárgyal, old, köt, s a végén a miniszteri intézőt a — kezében tartja. Az állami színházaknak az a közük hozzá, hogy az ő jegyirodájában árusítják a *Nemzeti Színház* és az *Operaház* jegyeit, amiből a tisztletreméltó *Bárdnak* hét százalék tiszta haszna van, ami a 200.000 koronás garantált jegyforgalom mellett évi tizennégyezer koronát tesz ki. Hát ez a közük a színházaknak

Halott az erdőben. A második számú vonatezred négy napos manőveren volt Budapest környékén. Aszód mellett, Iklad határában, az erdő egyik tisztásán egy baka holttestére bukkantak a gyakorlatozó katonák. Bementek a községbe s ott jelentették a dolgot a bírónak, ki a már oszlanak indult hullát behozatta a faluba. Keresik-kutatják most, hogy ki a rejtélyes halott, de eddig még nyomra nem akadtak. Valószínű, hogy a katona rosszul lett s ott megpihent az erdőben s meg is halt. Küleroszak nyomai nem látszanak rajta. Érdekes, hogy az erdőben több gazdátlan tisztli kardot és egy bajonettet is találtak.

Hulla a diófa alatt. Megirtuk, hogy *Mármaroszigeten Kádár János* jómódu gazdálkodó kertjében női hullára akadtak az ott dolgozó kőművesek. A rendőrség ebben az ügyben széleskörű nyomozást indított, amelynek eredményét titokban tartják. Ma délután egy újabb női hullát találtak *Kádár János* kertjében. A titokzatos eset városszerte nagy izgatottságot kelt. *Pap Péter* alkapitány kijelentette, hogy ma délután szenzációs tanuvallomások történtek, ezeket azonban a vizsgálat érdekében nem hozhatja még most nyilvánosságra. A vizsgálat folyik. Holnapra letartóztatások várhatók.

Schön Antal tragédiája. A vitás milliós főnyeremény pörének, mint *A Hír* bajai tudósítója jelenti, szomorú szenzációja van. A szabaddai törvényszék most a vizsgálatot *Wagner Sándor* könyvelőn kívül a bank elnökgazgatójára és több tisztviselőre is kiterjesztette. Amikor *Schön Antal* igazgató a törvényszék végzéséről értesült, eszméletlenül esett össze. Az orvosok megállapították, hogy *Schönt* gutaütés érte. *Schön Antal* az utóbbi években már csak névlegesen vezette a bank ügyeit, betegsége miatt visszavonult a munkától. *Schön* dúsgazdag ember, két millió vagyona van, három fia is gazdag földbirtokos. *Schön Antal* állapota életveszélyes.

Fizetésrendezés. A fővárosi tisztviselők fizetésrendezési ügye, annyi huza-vona után, előreláthatólag nem sokára dűlőre kerül. A tisztviselőknek az elmúlt héten *Melly Béla* tanácsos elnöke alatt volt értekezletük az ügyosztályok és szakhivatalok képviselőinek részvételével, ma pedig a tanács tárgyalta ezt az égetően fontos kérdést. Több mint két órai tanácskozás után a következő hivatalos kommunikét adta ki a polgármesteri hivatal: „A tanács mai értekezletén a polgármester felhívta az illetékes ügyosztályok vezetőit, hogy egyrészt a fővárosi alkalmazottaknak adandó drágasági pótlék, másrészt a nyugdíjszabályzat megállapítására nézve mielőbb tegyenek előterjesztést.” Tessék a tanácsnak gyorsan intézkedni! Jön a tél, a széndrágaság, a lakásuzsora egyképpen sújtja a tisztviselőket; sok ezer család nyugalmáról van szó.

Személyi hír. Dr. *Friedrich Vilmos* királyi tanácsos, egyetemi magántanár a nemzeti közhygiéniai és demográfiai kongresszusra Berlinbe utazott.

Iszonyu bűn. Szegszárdról jelentik, hogy a szomszédos *Decs* községben hihetetlen bünt fejezett fel a csendőrség. *Szabó György* huszéves parasztleány megfojtotta az édesanyját, mert nem akarta a keresményét kiadni. A gyilkos fiu a holttestet elrejtette, de a községi rendőrök ma megtalálták. A vadállatot a csendőrök bevitték a szegszárdi törvényszék fogházába.

Egy csudafecskendő. A tüzőltő gyakorlótérén nagy és előkelő közönség jelenlétében ma délután mutatta be a Magyar Fém- és Lámpaárugyár az *Optimus* kézi-fecskendő alkalmazását. A fecskendő gyorsan és kitűnően működött. Alig másfél perc alatt égő máglyarakásokat oltott el, majd kipróbálták egy meggyújtott színházi függönyön és egy rögtönzött házikón s másfél perc alatt a tűz el volt oltva. A készülék igen egyszerű s a keletkező tüzek eloltására s tova terjedésének megállítására igen alkalmas. A kísérletnél jelen voltak *Viola* és *Almády* tanácsosok, *Szcerbouszky* tüzőltőparancsnok, *Lassner* rendőrtanácsos, akik legnagyobb elismerésüknek adtak kifejezést.

Bárdhoz. Maga a jegyiroda dolga már régen közbeszéd tárgya, interpelláció is volt miatta az országgyűlésben. Akkor azzal intézték el a dolgot, hogy a jegyirodát a közönség kényelmére állították föl, de különben sem lehetne a helyzetet nyomban változtatni, mert a *Bárd-cég* az állami színházakkal szerződéses viszonyban áll. Szerződés, — az más. Azt megszegni nem szabad. De majd ha lejár a szerződés, lehet és kell is még beszélgetni erről a dologról.

Ez a szerződés az idén lejár. A kultuszminisztérium fog dönteni a jegyiroda kérdésében. Ajánljuk a kultuszminisztérium figyelmébe ezt a kérdést. Első sorban anyagiakból érdekes ez a dolog. Az állami színházak évente minimum 14.000 koronát dobnak ki az ablakon. A közönség kényelmének szempontját abszolúte nem kell elejteni. Ezért a pénzért még önálló jegyirodát is lehet nyitni. És még egyszerűbben ugy oldható meg a kérdés, hogy az *Operaházban árusítsák a Nemzeti Színház jegyeit s a Nemzeti Színházban az Operaház jegyeit is*. Ezzel legalább annyi kényelmet biztosítanak a közönségnek, mint a *Bárd-cég* jegyirodája. S a pénz is megmaradna. És az anyagiak után az erkölcsi szempontokról is beszéljünk. Vajjon kedves-e az állami műintézetnek, ha olyan emberrel áll szerződéses viszonyban, aki e szerződéses viszonyal visszaél, inszolid módon használja fel és egyéb hasznát is próbál belőle húzni, mint a megengedett. Nyilvánvaló, hogy *Bárd Mór* ezt akarta, amikor *Krammer Teréz* az *Operaház* nevében megjelent, vele tárgyal, ajánlatot tett neki provizórt kötöttek ki s a végén kijelentette, hogy a kezében az *Operaház* minisztériumi intézője . . .

Forrongó vasutasok

Váratlan gyűlés. Ultimátum a Déli Vasutnak

— A HIR tudósítójától. —

Nagyfontosságú gyűlést tartottak ma este a Déli Vasut alkalmazottai a budai Pálya-utca 3. száma alatt lévő vendéglőben. A mozgalom választmányja ülést hívott össze, de négyszáznál több déli vasuti forgalmi hivatalnok s más tisztviselő megjelent ott. Kijelentették, hogy nem várják meg a nagygyűlés idejét, nyomban tanácskozni akarnak és határozni fognak döntő módon, mert az igazgatóság eljárását tovább nem tűrhetik.

A váratlan gyűlést, amelyen számos nőtisztviselő is megjelent, dr. *Papp Vilmos* elnök nyitotta meg. Elmondta, hogy követeléseik hat pontja közül legfontosabb a harmadik, mely a fizetésrendezésre vonatkozik. Körülbelül ugyanazt kérik, mint az osztrák kollégák, akiknek gyűléséről *A Nap* mai számában részletes tudósítást közöl.

Vonyák Károly ellenőr hosszabb beszédben kifejtette, hogyan kívánják az osztrák vasutasok fizetésük rendezését. A magyarok szintén október elsejéig kérik az elintézt. Ha addig nem teljesítik óhajításukat, megkezdik a passzív rezisztenciát. Üdvözlik a női tisztviselőket s szívesen látják a mozgalomhoz való csatlakozásukat.

Papp elnök felolvasta *Vonyák* határozati javaslatát, amelyet helyesléssel fogadtak. *Schnartz* Henrik mérnök és *Engel* Aladár ellenőr a javaslat éles hangja ellen szólaltak föl. Viszont dr. *Fábián* László, az Országos Vasutas Szövetség kiküldöttje nagyon elítélte a Déli Vasut igazgatóságának viselkedését. *Seide* Artur, a Szövetség alelnöke ajánlotta, hogy a határozati javaslatba vegyék be a következőket: Miután a mohács—pécsi és arad—csanádi vasutak igazgatóságai jórészt teljesítették a benyújtott követeléseket, fölhívják a Déli Vasut igazgatóságát, hogy sürgősen hajtsa végre ugyanazokat a pontozatokat s október elsejéig végleg rendezze a fizetés dolgát.

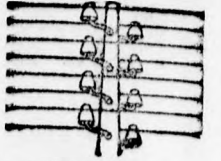
A javaslat elfogadása után a gyűlés véget ért. A tisztviselők közt nagy az elkeseredés s biztosra vehető, hogy a Déli Vasuton megbomlik a rend, sőt a forgalom is megszűnik, ha idejekorán nem rendezik a régen halasztott ügyet.

TÁVIRAT

TELEFON

Montignoso grófnő a gólyát várja

A híres Lujza egy vendégszerető gondos doktorbácsi lakásán bujt el és boldogan várja a bekövetkező örvendetes eseményt. A házassága Tosellivel már nagyon sürgős. A fiatal pár az esküvő és a grófnő felépülése után francia fürdőbe megy

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Berlin, szeptember 24.

Montignoso Lujza nem tünt el. A drezdai udvar igen jól tudja már hetek óta, hogy Londonban tartózkodik, ahol már legközelebb meg lesz az esküvője, vagy már meg is volt. Egyelőre a lebetegedését várja, mert Tosellitől gyermeke fog születni. Ezért volt sürgős a házassága. A grófnő mult héten még egy londoni szállodában tartózkodott és onnan eltávozott a nélkül, hogy új címét megmondta volna. A grófnő a szálloda igazgatóját felkérte, hogy a címére esetleg érkező leveleket londoni ügyvédjének az irodájába küldjék. A grófnő egy londoni barátja mindenáron azon fáradozik, hogy a grófnővel érintkezésbe lépessen, de eddig még nem tudott ráakadni.

A drezdai udvarban mindenki tudja, hogy Montignoso grófnő valóban Londonban tartózkodik és lebetegedését várja, de hivatalosan nem vesznek róla tudomást és úgy az udvar, mint a kormány is tartózkodik attól, hogy hivatalos értesülést szerezzen e hír felől, nehogy úgy tűnjék fel, mintha kémkednének a grófnő után.

Pia Monika nincs Londonban. Anyja Olaszországban hagyta.

A *Berliner Zeitung* Drezdából úgy értesült, hogy a szász udvar ismeri Montignoso grófnő tartózkodása helyét és így nem lehet szó arról, hogy nyomtalanul eltűnt. A grófnő valószínűleg azért akarja titkolni tartózkodása helyét, hogy újabb házassága ne keltsen feltűnést. A szász udvar nem gördít akadályokat esküvője elé, amál is kevésbé, mert még nem döntött véglegesen a grófnő sorsáról. Annyi azonban bizonyos, hogy azonnal elveszi a grófnőtől Pia Monika hercegnőt, ha újból férjhez megy. Ki van zárva, hogy sikerülhessen a hercegnőt megszökettetni és úgy elrejteni, hogy a drezdai udvar ne tudja, hol van.

A londoni szász követségen egyébként két hete tudják, hogy a grófnő Londonban, illetőleg *Wight szigetén* tartózkodik. Eleinte nem hitték, de most ismét hitelesnek látszó forrásból arról értesültek, hogy Montignoso grófnő hetek óta ott van. A követségen eddig nem lehetett hitelesen megállapítani a hír alaposágát, de hisznek benne, mert mindig más- és másfelől hasonlóan hangzó jelentéseket kapnak.

A toskánai udvarban, Montignoso grófnő szülei valóban nem tudják, hol lehet a leányuk, mert a

levelek visszajönnek

a címéről fölbontatlanul. A toskánai udvarnál nagy az izgalom, mert nem is sejtik, hol van a grófnő és mik a tervei. Hetek óta visszajönnek a Stresába címzett levelek azzal a megjegyzéssel, hogy: „kézbesíthetetlen, a címzett ismeretlen helyre utazott”. Az udvar ekkor a drezdai udvarnál tudakozódott és mivel onnan sem kapott biztos hírt, nyomoztatott a grófnő után. Közben Drezdából az a jelentés érkezett Lindaubába, hogy a grófnő Londonban van és legközelebb lesz az esküvője.

A grófnő volt férje, Frigyes Ágost szász király nyomoztat Pia Monica után

A szász király a grófnővel nem törődik, hanem csak az érdekli, hogy mi van a kis hercegnővel. Megbizott egy ügyvédet azzal, hogy a kis

hercegnő tartózkodási helyét kutassa ki. Ez az ügyvéd egy idő óta külföldön utazik. Még azt sem tudják ez idő szerint, hogy a kis hercegnő Olaszországban maradt-e, vagy pedig anyja magával vitte Angliába. Olyan személyek, kik azelőtt érintkezésbe állottak Montignoso grófnővel és közelebbről ismerik, valószínűtlennek tartják, hogy a grófnő gyermekét oldala mellől távozni engedte volna. Ezek ellenkezőleg azt hiszik, hogy a grófnő gyermekét magával vitte és éppen azért tartja tartózkodási helyét titokban, hogy a gyermeket tőle el ne vehessék. A grófnőről mindenesetre fel lehet tételni, hogy a gyermeket nem egykönnyen fogja kezéből kiadni és anyagi jogait a legnagyobb nyomatékkal fogja védelmezni. A grófnőt itt sokkal okosabb asszonynak tartják, hogy a szász udvarral való viszonyát könnyelműen eltépje. Ezt már csak gyermeke érdekében sem fogja megtenni.

Tifusz Aradon

Harminc beteg, öt halott

Arad, szeptember 24.

Ma kiderült, hogy Aradon hetek óta a legnagyobb mértékben dühöng a tifusz. A veszedelmes járványt a hatóság mindeztideig eltitkolta. Rövid idő alatt harminc megbetegedés és öt haláleset történt. Ma délután halt meg a városi kórházban a járvány hatodik áldozata: Tóth Istvánné. A közönség körében nagy izgatottságot keltett a járvány híre. A betegséget a környékbeli falvak lakosai hurcolták be a városba. Holnap a város közegészségügyi bizottsága ülést tart, mely igen viharosnak ígérkezik. Több bizottsági tag heves támadást akar intézni a hatóság ellen, amiért a járványt eltitkolták. Sok család a betegségtől való félelmében elutazott Aradról.

Mikor kifogy az olaj

Győr, szeptember 24.

A Meller-féle olajgyár ma fizetésektelenséget jelentett.

Nem éhezünk tovább!

Lázadás a szegényházban

Arad, szeptember 24.

Ma délben nagy botrány játszódott le a városi szegényházban. A szegényház száznyolc lakója valóságos lázongásba tört ki. A többnyire öreg, törődött emberek és asszonyok hangos szitkok közben kivonultak az utcára s ott hosszasan tüntettek a szegényház élelmezési vállalkozója, özvegy *Razovits* Istvánné ellen. A szokatlan tüntetőmenet ezután még több utcán vonult végig, szidalmazva a vállalkozót és a városi hatóságot. A szegényház lakói legközelebb testületileg járulnak a polgármester elé.

Az orosz külügyminiszter Bécsben

Bécs, szeptember 24.

Izvolzski orosz külügyminiszter e hónap 28-án mutatkozik be Ferenc József királynak.

Bécs, szeptember 24.

Izvolzski miniszter holnap reggel ideérkezik és Aehrenthal báró külügyminiszternél reggelizik. Délben három óraker Izvolzski audiencián jelenik meg Károly román királynál, aki szintén holnap reggel érkezik Bécsbe. Este Uruszof herceg orosz nagykövet huszonnyolc terítékű lakomát rendez Izvolzski miniszter tiszteletére.

Jön a sáska-had

Bécs, szeptember 24.

Az osztrák kormány ma hivatalosan közzétette, hogy a kormány tagjai október harmadikán érkeznek Budapestre. A kiegyezési tárgyalásokat e napon újra megkezdik. (Igy jelentette A Hír már napokkal előbb, szemben a sok mindenféle üres cáfolattal.)

A király nem féltékeny Jó tanácsok a Wekerle-kormányának

München, szeptember 24.

Az *Allgemeine Zeitung* bécsi levelezője tollából cikket közöl ezzel a címmel: *Ferenc József császár és a trónörökös.*

— Az a beszéd, amelyet Ferenc Ferdinánd főherceg unokaöccséhez intézett, — így szól a cikk — világosan mutatja, hogy a trónörökösnek eszéágában sincs legközelebbi, trónutódlásra jogosult agnátusát a saját fia érdekében, aki nem egyenrangú születésű, háttérbe szoritani. A magyar kérdésben legutóbb is kétségtelenül bebizonyította, hogy távol állanak tőle azok a kalandos tervek, amelyeket neki tulajdonítanak. Ezekből a körülményekből az az örvendetes tény bizonyosodik be, hogy a császár és a trónörökös közt a lehető legteljesebb a harmonia, ahol az uralkodás kérdéseiről van szó és féltékenységek nyoma sincs. A császár beleszólást és befolyást enged Ferenc Ferdinánd főhercegnek, mint trónörökösnek a kormányzás irányába. Erre az egyetértésre tekintettel jól tennék a magyar miniszterek, ha azt az arany középutat követnék, amely gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszternek audienciáján szóba került és ha előterjesztéseiket mérsékli, akkor fennmaradhat a jó egyetértés a korona és a Wekerle-minisztérium közt.

Románia Magyarország ellen Cáfolat = beismerés

Bukarest, szeptember 24.

Félhivatalosan megcáfolják azt a hírt, mintha Sturdza miniszterelnök Beszterczen járt volna. Azt azonban bevallják, hogy Bratianu Magyarországon járt és Beszterczen is tartózkodott.

Kilenc forradalmár halála

Pétevár, szeptember 24.

A ma Rigában kivégzett kilenc forradalmár utolsó perceiről a következőket jelentik: A litván parasztok visszautasították a pap lelki vigasztalását. Valamennyiüket békóba verve vitték a vesztőhelyre. Fejüket pokróccal letakarták. Egyikük a kivégzés pillanatában azt kiáltotta a katonáknak, hogy *gyakorolják magukat a célzásban rajtuk, mert legközelebb azokra kerül a sor, akik őket halálra ítélték.* Mások átkozták a kormányt és éltették a forradalmat. 99 gyalogos két sortűzet adott az elítéltekre. Ketten még azután is életjelt mutattak s erre egy rendőr egészen közelről revolverével fejbe lötte a két vergődőt. A kivégzettek közt két kis-korú is volt. A holttesteket közös sirba hantolták és a sirt egyenlővé tették a földdel.

Meggyilkolta a menyasszonyát

Brüsszel, szeptember 24.

Feltűnést keltő gyilkosság történt itt ma délután. Egy előkelő családból való huszonegy éves fiatal ember, hárfaművész a nyílt utcán agyonlőtte a menyasszonyát. A férfi neve nem jutott nyilvánosságra. A leány neve: *Felia* Angela, leánya a genuai belga konzulnak. A gyilkos vőlegény önként jelentkezett. Azért gyilkolta meg a menyasszonyát, mert kacér volt.

Zeppelin gróf felszállása

Friedrichshafen, szeptember 24.

Ma délben felszállott gróf Zeppelin lég-hajója. 400 méter magasságban eltűnt a ködben. Rengeteg közönség nézte a lég-hajó felszállását. Délután 3 óraker újból feltűnt a lég-hajó és nagy magasságban is tisztán kivehető volt, hogy szél ellenében pontosan kormányozható. 3 óra után gróf Zeppelin ugyanazon helyen szállott le, ahol felszállt, a lég-hajóház előtt.

3.104.000

Berlin, szeptember 24.

Ma került nyilvánosságra a legutóbbi népszámlálás eredménye. E szerint Berlin és környékének összes lakossága: 3.104.000 lélek.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ • ZENE • KÉP • KÖNYV

† **Opera.** Az idei zenei szezon egyik legszenzációsabb estéje volt a mai. Két oknál fogva; először, mert sok évi pihentetés után ismét hallottuk a leghatalmasabb Wagner-remeket, a *Tristán és Isoldét*, másodsorban és főleg, mert a csapodár Burrián a mai nappal tért vissza az Opera színpadjára, amelynek most már öt évig lesz vendége, évi harminc fellépéssel. Csodálatosan szép volt Burrián visszatérése, a legszebb operái este volt ez. Elfogódottnak látszott eleinte, vagy mintha fáradt lett volna, de amint közeledett az első felvonás nagyszerű befejezése, mind ragyogóbb és színesebb lett a hangja, mind pompásabb, mind elragadóbb a művészete. Mióta elment tőlünk, az egész világot meghódította, évi jövedelme százezer márkára rug és mi mindezt megértettük most. A hangja mélyebb, fényesebb és többet magába foglaló, mint valaha. És ahogy ezzel a hanggal hánik, ahogy megérti és reprodukálja a költőt, az maga a zavartalan tökéletesség. Csodálni kellett ezt az embert és örüdeni, hogy ismét visszakaptuk. Az előadásnak, eltekintve a kitűnő *Vasquesnétől* és *Takástól*, nagy meglepetése volt *Vencel*, a király szerepében. Ez a fiatal művész mostan az Opera egyik legnagyobb értéke. A nézőtér persze zúfolásig megtelt és felvonások végén Burrián tizenöt-huszonszor a lámpák elé kellett jönnie a viharos tapsokra.

† **A vig özvegy a Magyar Színházban.** Zsuffli nézőtér előtt a legelőkelőbb téli színházi idővel vetekedő érdeklődés mellett folynak a *Vig özvegy* utolsó előadásai a Magyar Színházban, amely a hétfő esti, szeptember 30-iki előadással zárja be kapuit kiválóan sikerült szezonja után. Ez utolsó esték ünnepi kedvben folynak le, s a közönség tapssal és virággal ünnepli nap-nap után *Küry Klárát*, a magyar operett-színpad legkitűnőbb művésznőjét, akinek a *Lehár*-operettben oly emlékeztető művészi diadala volt és Daniló

kiváló személyesítőjét *Ráthonyi Ákost*, aki a *Vig özvegy* sikerének egyik legérdemesebb osztályosa. Az együttes többi erői: a kitűnő *Zéta*, *Papir Sándor*, továbbá *Batizfalvy Elza*, *Órley Flóra*, *Szentgyörgyi Márta*, *Tallón Anna*, *Bálint Béla*, *Bezerédj Ödön*, *Kováry Gyula* és *Szentirmai Béla* az összes előadásokon föllépnek. Összesen még hat esti és két délutáni előadás lesz az operettből, amely mindenkor régi, eredeti formájában kerül színre, úgy ahogy világszerte és nálunk is oly nagy diadalt aratott. A *Tomcsányi-síremlék* javára rendezendő előadás jegyeire történő felülfizetéseket a színház hírlapilag nyugtázní fogja. Ez az előadás hétfő délután lesz *Turesányi Olgá*-val a címszerepben.

† **Színészszövetség.** Nemrégiben mozgalom indult meg, hogy az ország összes színészeit szövetségre bírja egy *Színészszövetség* megalakítására. Ez a törekvés most sikerült. Eddig tizenhét színtársulat jelentette be csatlakozását és alakított helyi bizottságot. A belépett tagok száma ötszázötvenhét. A szervező-bizottság legközelebb átiratót intéz a vidéki színészi bizottságokhoz, hogy csak oly igazgatónak nyujtsanak anyagi és erkölcsi támogatást, aki tagjait a szövetség sorából szerződteti. A szervező bizottság most állítja össze az alapszabályokat.

† **Vigszínház.** A Vigszínházban szerdán negyedszer kerül színre *Wilde* Oszkár nagyszerű vigjátéka, a *Bunbury*, amely érdekes cselekményével és elmés dialógusaival teljesen meghódította a közönséget. Holnapután, csütörtökön a *Bernát*-ot, *Heltai Jenő* jókedvű bohóságát adják.

† **„Az ördög” Berlinben.** *Molnár Ferenc* kitűnő darabja, *Az ördög*, amelyet a múlt szezonban nagy sikerrel adtak a Vigszínházban, s amelyet újabb, még nagyobb siker reményében vesz ismét műsorára a Vigszínház, urban van a külföld felé. A bécsi *Volkstheater* már a múlt esztendőben megszerezte a darabot előadásra. Az elmúlt héten pedig a *Berliner Kleines Theater* is megszerezte a darab előadásának jogát. Már le is fordították a darabot németre, és még ebben a szezonban színrekerül.

TÖRVÉNY ELŐTT

Husz Ábrahám és cinkosai

Halálos ítéletek a Kuria előtt

Mindenki borzalommal emlékszik még arra a furfangosan kieszelt és vadallati kegyetlenség-gel végrehajtott rablógyilkosságra, amelyet Husz Ábrahám és társai Petrován követtek el. A főcinkos Husz Ábrahám volt. Ő főzte ki a tervet, hogy a Petrova és Visóvölgy között közlekedő postakocsit ki fogják rabolni. Tudta, ha csendőr kíséri a kocsit, akkor sok pénzt szállít a posta. December 22-én este hatodmagával megtámadta a kocsit, amely a felsővisói adóhivatal címére harmincegyezer koronát szállított. A postakocsist, *Hontó Vaszilij* és *Zauberer Jeremiás* csendőrmestert meggyilkolták s a pénzt elrabolták. A csendőrség mindjárt kezdetben Husz Ábrahámmal gyanakodott, de gyanusnak tűnt fel *Mihálka János* kiszolgált csendőr viselkedése is, aki hosszas valóság után végre beismerte, hogy része volt a rablógyilkosságban, sőt azt is megmondta, hogy a reaeső 7780 korona koncot háza eresze alatt rejtette el. A pénzt a megjelölt helyen meg is találták. *Mihálka* vallomása alapján *Perl Léb*, *Perl Fisl*, *Filipszúk János* és *Bilaskó Vaszilij* személyében letartóztatták a többi tetteseket is.

Három napig tárgyalta a szenzációs bűnpört a mármaroszigeti esküdtbíróóság. A törvényt az esküdték verdiktje alapján Husz Ábrahámot kétféle gyilkosságért és rablásért mint felbujtót, *Mihálka Jánost* pedig mint tettest kötélt általi halálra, *Perl Fisit* és *Perl Lébet* mint bűnsegédeket tíz-tíz évi, *Filipszúk Jánost* hat évi, végül *Bilaskó Vaszilij* öt évi fegyházra ítélte. Kimondta a törvényt, hogy a halálos ítélet először *Mihálkán* s aztán *Husz Ábrahámon* hajtható végre, mert ő volt a felbujtó s a bűntett értelmi szerzője.

Az elítéltek védői semmisségi panaszt je-

A VILLAMOS

REGÉNY

A HIR számára írta:

BRÓDY SÁNDOR

(Idegen nyelvre átültetni tilos) — (25)

Váratlanul, késő éjszakán lepte meg az elnök a kocsivezetőt. Ez meglepetve nyitott neki ajtót:

— Sok ideje van a méltóságos urnak, hogy ráér megnézni még ilyenkor is a szegény ember munkáját! mondá a villamos őszintén. A közvetlen hangot a milliomos gunynak vette és rászólt az alkalmazottra:

— Akkor nézem meg, a mikor nekem tetszik és akkor szüntetem be, a mikor akarom! mondá érdes hangon.

— Ahogy tetszik! szólt a villamos nyugodtan és tovább dolgozott. Az elnök pár percig nézte a munkáját és egyszerre, minden átmenet nélkül kérdé:

— Nem unta még meg a házasetet? A feltalálóknek, a genieknek és más egyéb szegény embereknek nem való a házaset. Mi?

A villamos vállat vont és nem felelt.

— No, mondja meg őszintén, én is férj vagyok, nyíltan, titokban beszélhetünk ilyesmit. A munkájában szépen halad; nem nyűg?

— Ugy, ugy! hümmögött és egy-ozott *János János*, de tovább dolgozott az acél reszelővel, a furcsa beszédet egy fülén be, a másikon kieresztette. A milliomos folytatta a faggatást:

— És az asszony mit mond a dologhoz? Hogy éjszaka magára hagyja? Alkalmasint nincs hozzászokva, hogy egy férfi se hájjon mellette?

János letette a szerszámot:

— Mit tetszik akarni? Tessék megmondani, mit tetszik akarni? Nem értem...

Az előkelő ur megtapogatta a mesterember vállát és halkán, suttogva szólt:

— Semmit. Csak azt, hogy ha már unja, nem bírja, — végre is a férfi szabadnak született, — nekem mondja meg. Csakis nekem. Én rendbehozom a dolgot. Ha kell, még anyagi áldozatok árán. Nem sajnálom az ilyesmiért a pénzt. Csak nem fogok egy tehetséges alkalmazottamtól még nagyobb összeget is megtagadni ezen a címen...

A köteles tisztelet dacára a villamos többször közbevágott:

— Ugyan kérem!

Az öreg ember azonban nem engedte félbeszakíttatni magát:

A pénzt a nőnek lehet adni, mint végkielégítést, vagy magának megtartja. Pardon, kezeli a kis gyermek számára...

Gyorsan beszélt, mind erősebben, de tisztes távolból.

— Bolond beszéd! mondá a kocsivezető

komoran. A földre szegezte szemeit, mint ha valami szerszámot keresett volna a földön. Pedig csak fegyelmezte magát, nem akarta, hogy a mindenható ura és gazdája meglássa tekintetében az undort és a dühöt. Azonban hamarosan lecsillapodott és az elnök-igazgató is visszanyerte önuralmát és ítélőképességét. Ásitva, egészen más hangon szólt:

— Pardon. Nem tudok mostanság éjjel aludni. Kávéházba csak nem mehetek. Mozognom kell. Gondolom, megnézem, hogy halad a munka... Aztán, az éjjel hosszú, az ember sok mindent összebeszél... No, most jó éjszakát. Sokáig nem járok erre.

Egy hét múlva megint jött, mint a hogy hányja-veti módon megjegyezte: „ellenőrizni”. Most nem ő beszélt az asszonyról, hanem *János János*:

— Ma hamar eloltjuk a tüzet a faggatóban. Az asszony jön értem.

— Miért?

— Ő tudja.

— Mindjárt? kérdé az öreg ur igazgatótan és az ajtó felé oldalgott.

— Tíz perc múlva itt lesz.

— No, akkor én megyek. Isten áldja!

El akart szökni *Éva-Zsófia* elől, de nem tudott állóhelyéből mozdulni. A kemény kalapját zavartan forgatta a kezében, mint egy vándorló legény, vagy mendikáns diák.

(Folytatása holnap.)

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
kis és nagy üvegekben

leatettek be az ítélet ellen. Ennek a tárgyalását Sebestyén bíró elnöklésével ma kezdette meg a Kuria. A mai nap az egy aktának a főtárgyalás jegyzőkönyvének észleletes ismertetésével telt el. Holnap a védők fognak beszélni. Ítéletre valószínűleg csak csütörtökön kerül a sor.

A vizsgálóbíró előtt. Abban a háborúságban, amely Kardos Jakab és Bokányi Dezső közt folyik és amelynek Bokányi sajtópör indításával vetett véget, Kardos a vizsgálóbíró előtt tett vallomásairól nem adott megbízható értesítést. Így Kardoshoz a vizsgálóbíró csak két kérdést intézett. Az első kérdés az volt, elvállalja-e a Bokányi Dezső által ellene indított pörben a felelősséget? Kardos kijelentette, hogy a felelősséget elvállalja. A második kérdésre, hogy kívánja-e a valódiságot bizonyítani, Kardos kijelentette, hogy védelmét a vizsgálat során fogja előadni. Kardos egyetlen szóval többet nem vallott és nem csatolt vallomáshoz semmit, így tehát a Wanczak-féle levelet sem.

Százezer korona. Néhány nappal ezelőtt kereskedelmi körökben nagy feltűnést keltett ifjú Schlesinger Miksa fanagykereskedő letartóztatása. Schlesinger százezer koronát sikasztott üzletfeleitől s ezért a vizsgálóbíró is előzetes letartóztatásba helyezte. A vádtaács ma jóváhagyta a vizsgálóbíró határozatát és Schlesinger további fogvatartását rendelte el.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

Változatlan áron elkel 30.000 mm. buza. Egyéb terményekben csekély forgalom volt, árak nem változtak.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 1000 mm. 80 k. 23.70 K., 6-buza. 300 mm. 78 k. 23.— K., 600 mm. 78 k. 22.95 K., keverékes, 400 mm. 78 k. 23.10 K., 100 mm. 78 k. 22.80 K., felső, 100 mm. 78 k. 22.90 K., 300 mm. 78 k. 23.10 K., 2300 mm. 77.7 k. 23.20 K., 200 mm. 77.5 k. 22.80 K., 400 mm. 77 k. 22.70 K., 100 mm. 77 k. 22.90 K., 5170 mm. 76.8 k. 23.10 K., 100 mm. 76 k. 22.40 K., 100 mm. 76 k. 22.60 K., 150 mm. 76 k. 22.60 K., 100 mm. 75.5 k. 22.50 K., 100 mm. 71 k. 22.80 K. Pestvidéki: 100 mm. 78 k. 22.60 K., 1200 mm. 78 k. 22.90 K., 800 mm. 78 k. 22.90 K., 700 mm. 78.5 k. 22.90 K., okt. II. száll., 500 mm. 77 k. 22.75 K., 100 mm. 76.5 k. 22.50 K., 300 mm. 76 k. 22.50 K., 300 mm. 76 k. 22.45 K. Bács-Szent-Tamási: 3325 mm. 76 k. 22.75 korona.

Tolnai: 200 mm. 78 k. 22.80 K., 100 mm. 80 k. 23.— K. déli vasut. Raktáraru: 2300 mm. 74.8 k. 22.— K., 6-buza.

Mind három hónapra. Rozs: 500 mm. 19.— K., 200 mm. 18.95 K., 100 mm. 18.80 K. Zab: 200 mm. 16.80 K., 350 mm. 16.25 K., 100 mm. 15.35 K. Arpa: 200 mm. 15.30 K., kocsira rakva. Késpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet.

Irányzata helyi eladások következtében lanyha.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1907)	22.44—22.58—22.41
Áprilisi buza (1908)	23.64—23.76—23.64
Októberi rozs	19.44—19.48—19.34

Áprilisi rozs (1908)	20.40—20.50—20.40
Októberi zab	15.90—16.04—15.90
Áprilisi zab (1908)	16.84—16.88—16.74
Májusi tengeri (1908)	13.54—13.64—13.54
Szeptemberi tengeri	—

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza (1907)	22.42—22.44
Áprilisi buza (1908)	23.64—23.66
Októberi rozs (1907)	19.34—19.36
Áprilisi rozs (1908)	20.40—20.42
Októberi zab (1907)	16.90—16.92
Áprilisi zab (1908)	16.74—16.76
Májusi tengeri (1908)	13.54—13.56
Szeptemberi tengeri (1907)	—

Gabonaforgalom

1907. szeptember 22-től szeptember 23-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	34714	21112
Rozs	9987	3562
Arpa	11932	3210
Zab	21780	17704
Tengeri	157	2932
Liszt	411	18763
Korpa	—	1414

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró árfolyamok:

Októberi buza (1907)	22.52
Áprilisi buza (1908)	23.72
Októberi rozs (1907)	19.38
Októberi zab (1907)	15.02
Szeptemberi tengeri (1907)	16.88
Áprilisi rozs (1908)	20.34
Májusi tengeri (1908)	13.58

A budapesti értéktözsde

A politikai helyzet bizonytalansága és a napról-napra megjelenő különféle nyilatkozatok és újságikkek, amelyek szerint alig van kilátás a megegyezésre, bénítólag hatnak a tözsde forgalmára. A tözsdén az üzlet az utóbbi napokban csak igen minimális volt, ami aztán természetesen az árak csökkenését vonta maga után. A tözsde ma gyengén indult és csak mikor Bécsből szilárdabb irányzatot jelentettek, javultak itt is az árak, természetesen csak lényegtelenül. A helyi piac és a járadékpia tartott, de csendes.

Előtözsde:

Gyenge megnyitás után Bécsre javult. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 634.50—636.—. Magyar hitelrészvény 742.25—745.25. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 742.—. Magyar jelzálogbank 438.50—439.50. Rimamurányi vasművek 541.—541.50. Közúti vasut 527.50—528.50. Osztrák-magyar államvasut 655.—655.75. Hazai bank 274.—. Drasche 490.—492.—.

Déli tözsde:

Buzdítás hiányában üzletelen. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 635.50—636.—. Magyar hitelrészvény 744.25—745.25. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 471.—472.—. Magyar jelzálogbank 438.50—439.50. Rimamurányi vasművek 540.—540.50. Közúti vasut 528.50—529.—. Városi vasut 277.50—278.—. Déli vasut 150.25—152.25. Koronajáradék határidőre 92.60—92.75. Orosz járadék 84.80—84.95. Hazai sorsjegy 103.50. Hazai bank 274.—274.50. Kereskedelmi részvény 596.—. Kereskedelmi bank 3320.—. Téglá- és cementgyár 70.—. Ganz-gyár 2600.—. Nasitzi Tannin 425.—.

Utótözsde délután 4 órákor

Az utótözsde irányzata csekély forgalom mellett tartot maradt. Déli vasut-részvények előnyben részesültek. Kötettek: Osztrák hitelrészvény 636.—636.50. Magyar hitelrészvény 744.25—744.50. Leszámitoló bank 470.—. Rimamurányi vasmű 539.50. Déli vasut 152.25—153.25.

12 millió

korona

tisztviselői kölcsön

tisztán

5 1/2 — 6%

kamatra 15—20 éves törlesztésre, kizárólag köztisztviselőknek (magántisztviselők kivéve).

Nem kell kezés, sem a drága életbiztosítás.

Életbiztosítást pótolja az olcsóbb kártalanítási ellenérték, melynek rendkívüli előnyeit külön levélben bárkinek megírjuk.

Ha valaki már rendelkezik régi biztosítással, vagy újat óhajt kötni, ez nem akadály, mert azért a kölcsön fedezetül szolgálhat.

Ezen kölcsön előnyei:

1. Minimális levonás.
2. Semmi előleges költség.
3. Fedezetül csak kötelezvény kell, váltó nem.
4. A kölcsön 1% stornodij ellenében bármikor visszafizethető.
5. Kezes nem kívántatik.

Magasrangú, állami tisztviselők (miniszteri tanácsosok, Curiai bírák, egyetemi tanárok stb.) fenti feltételek mellett fizetéselőjegyzés nélkül részesülhetnek ezen kölcsönben.

Ha bármily bonyolódott conversálást óhajt, mielőtt máshová fordul, kérje kimerítő prospektusunkat és felvilágosítást. Tájékoztatás díjtalan, válaszbélyeg nem kell.

Pénzügyőrök kizárva.

Kizárólagos cím:

Pénzügyi Mercur Kereskedelmi Részvény-Társaság

Budapest, VI., Daiszínház-utca 8. szám.

Telefon 23—33. (Az Operával szemben.)

Fiók: Wien, Laimgrubengasse 17.

LESSZEBB.....LEGJOBB.....LESCOLCSÓSA.

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összeállítható vasúgy kivétel 8 matracos 10 ft.

Bodronyágybetétek méret szerint 5 fttől feljebb.

GICHNER JÁNOS
Ágyonmű, réz- és vasbútor-gyáros, szőnyeg, függöny, pokrocs, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20

GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket bárki nek ingyen és bérmentve küldök.
Reg nem felelő árut kisorsólem vagy a pénzt visszaadom.

Rollekák árarája 1 ft.
50 kr.-től feljebb.

INGYEN! SÉRVKÖTŐ

Műlábak, műkezek, műfüzők, ámpópek, egyonestartók, has-ötökről és az összes beteg-ápolási cikkekről szóló nagy képes árjegyzőkönyvet bárkinek ingyen és bérmentve zárt borítékban küldjük.

per. Universális sérvkötők páratlanok, kis gummi nyomlappal a legnagyobb sérv is elzárható. Sérvkötők: egyoldalu 4—14-kétoldalu 8—28kor., gummi-hól 6—12 kor. Gummi-harisnyák, haskötők mérték szerint készíttetnek.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTAR
Budapest, VII., Rakozti-ut 32.
Fókusz-kórházzal szemben

SZÍNHÁZAK

Szerda, 1907. szeptember 25-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Zárva.

MAGYAR SZÍNHÁZ

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Bunbury.

Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdete fél 8 órákor

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Göze Gábor Budapestön.

Látványos énekes bohóság 3 felv.

Kezdete 1/28 órákor.

Városi nyári színház.

Manó

Bohózat 3 felvonásban.
Kezdete 1/28 órákor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Egérke.

Regényes vígjáték 4 felvonásban.
Kezdete 7 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Shakespeare.

Kezdete 7 1/2 órákor.
Fővárosi Nyári Színház.

Faust.

Opera 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 órákor.

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Telefon 68-39.

A bécsi himnuszhatása Budapestön.
(Az Apollo-Színház felvétele.)

A furfangos özvegy.

Kacagtató életkép a Teloky-tér-
ről. (Az Apollo-Színház felvétele.)
A rabló menyasszonya. — A kis
gésa. — Az új fűszeres tanonc.
A vig bohócok.

Baffles, a mi kedvelő betörő.

(Szenzációs angol bűnügyi törté-
net.)
Kezdete fél 8 órákor.

FOLIES CAPRICE

Levezetők: **LEITNER és KELETI** Rendező: **ROTT SÁNDOR**
Révay-utca 18. UJDONSÁG! Az előadás kezdete fél 9 órákor. UJDONSÁG!
Ujdonság! Ma és minden nap 9 1/2 órákor. Ujdonság!

Biztos diagnózis

bohózat írta: Cagliostro. Szenzációnál!

„Die lästige Wittwe“

Bohózat 1 felvonásban. Írta: SATYR.
Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil urak új
szóló számaikkal.
Nappali pénztár délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig.
Az I. emeleti CASINO DE PARIS megnyitott. Kezdete fél 12 óra-
kor, többek közt a 7 híres Postillónok, valamint angol és
francia különlegességek fellépte.

Ma este NYÁRI BUDI

és teljes zenekarának budapesti fellépése az
Aréna-kávéházban
Aréna-ut és Damjanich-utca sarok.
Hamburger Adolf

Gramofonokat fonográfokat

Legjobb és legújabb
kivitelben, gyári árban,
előnyös részlettelre is
szállít

Waldmann Gyula

hangszerostálya

Budapest, VIII. Rákóczi-ut
46. és 47.

fonográfok 7 K-tól 150 K-ig.
gramofonok 40 K-tól 300 „
képesárjegyekingyen.

Legújabb felvételi lemezek és hangerek nagy vá-
lasztékban. Javítások elfogadtatnak.

Vértes-féle sóborszesz
Minden házban szükséges

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.

Gyógytényezők:

Elektromágneses gyógyítás.

Röntgen-sugarakkal való ke-
zelés.

Magas feszültségű árammal
való kezelés (Arsonvali-
satio).

Kék fényvel való kezelés.

Villamos hő- és fénylevegők.

Villamos massage.

Galván, Farad- és Franklin
árammal való kezelés.

Villamos és szénsavas fürdők.

☒ **Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.** ☒

Kezelés egész napon át. ☒ ☒ Kívánatra prospektus.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neuras-
thenia, hysteria).

Álmatlanság.

Hűdések (Paralysis),
Idegfájdalmak (Neuralgiák,
Ischias).

Szívbetegségek.

Köszvény és csusz (Rheuma,
izületi és csontbajok).

Székrekedés.

Anyagcsere bajok (elhízás).

Bőrbajok, hajbetegségek (haj-
hullás, kopaszság, bőr-
viszkelet).

Aranyeres csomók.

KEZIMUNKA

vétele előtt hozassa meg új nagy képes ár-
jegyzékemet, mely 272 oldalon 1890 részletesen
körülírt rajzokban sorolja föl a női kézimunka
összes anyagait és teljes utasításokat nyújt
azon vevőknek, akik megrendeléseiket szá-
molyesen nem eszközölhetik. Vidékre bér-
mentve és ingyen.

BÉRCZI D. SÁNDOR

Alapítvány 1888. női kézimunka nagyiparos

BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 4. SZ.

D. M. C. ENCYKLOPEDIA 10039

610 oldal, 880 ábrával, magyar nyelven kiadott tankönyv,
melynek segítségével az összes kézimunkákat elsajátítani és
tanítani lehet. Angol vázlat díszítésben 2 korona.
A magy. kir. közoktatásügyi minisztérium 20575. sz. a. ajánlv.

Viktória szyma-munka és magas him-
zésre kitűnő kézi hímzőgép. 6 K.

18 forinttól mérték után készítjük a legelőcsőbb férfi-öltönyt.

28 forinttól szalon, Ferenc József, frank. és szakett-
öltönyt a legelőcsőbb krep- vagy himnusz-szővevényből.

Budapesti évi lakóknak kedvezményes évi részletekre is. 4 öltöny
kézpénz rendelésnél szabászatot vagy mintagyűjteményvel
vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydófa-u. 3.

Magyar Otthon PENZIÓ

VIII Főherceg Sándor-u. 30

Elsőrangú szigorúan esz-
ládi otthon. Mérsékelt árak.
Kitűnő és olcsó konyha.

Képviselők
Művészek
Írók
Családok
Tanulók
Magánosok

kedvelt és állandóan párt-
fogolt otthona.

Villanyvilágítás. Rézágak.

Tükrös szekrények.

FÜRDŐK. LIFT.

EXOTIKUS értékpapirokat

vidéki takarékpénz-
tári részvényeket az
árfolyamlatban nem jegyez-
tetek, vesznek

Kormos Gyula és Társa

bank- és váltó-üzlet
V., Széchenyi-utca 5.
Telefon 30-51.

1892-év óta bejegyzett cég.

Szépségem titkai: nappal a Gyöngyvirág-tejet
éjjel a Gyöngyvirág-crémet
használok.

Kapható 1 és 2 koronáért Budapest Városi gyógyszer-tár Váci-utca.

ÉN Csillag Anna

285 cm. hosszú óriási Loreley-hajammal; ezt a
haját az általam feltalált pomádé 14 hónapos hasz-
nálatával értem el. Ezt az egyedül szernek ismer-
ték el a haj kihullása ellen, a haj növéseinek elő-
mozdítására, a hajtalaj erősítésére. Férfiaknál erős
szakálnövekedést idéz elő és már rövid használat után,
ugy a fej, mint a szakálhajnál természetes fényt
és sűrűséget ad és a legkésőbbi öregségig megóvja
a haját a korai őszüléstől. Kezeskedem, hogy telje-
sen ártalmatlan. A Csillag Anna asszony által föl-
talált hajnövesztő pomádé használatával mindenki
késő öregségéig sűrűnek és hosszúnak tarthatja
meg a haját. Egyetlen szerben sincs annyi haj-
tápláló anyag, mint a Csillag-pomádéban, amely
joggal szerzett magának világhírű nevet, mert a
nők és férfiak már az első tegely pomádé hasz-
nálatával a legjobb eredményt érték el, amennyiben
a haj kihullása már néhány nap múlva teljesen meg-
szűnik és új haj kezd nőni. Ezt a sikert a világ
minden részéből észrevel érkező elismerő iratok
bizonyítják, mert csak az igazság koronázza a
sikert. Minden megrendelés gyáramból lesz
közvetlenül megküldve, mivel sok hamisítás tör-
ténik és azokat másképp nem ellenőrizhetem. Egy
tegey 1, 2, 3 és 5 forint. Postai szétküldés naponta
az összeg előzetes beküldése után vagy postal
utánvétellel az egész világba a gyárból, ahová min-
den megbízás intézendő.

Csillag Anna
Wien, I., Graben 17.

BENOID-GÁZ FÉNY! HŐ! ERŐ!

Budapest, Andrassy-ut 17.

Budapest, Andrassy-ut 17.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelölés alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ezekkel semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Apróhirdetéseket

központi irodánkban a eredeti nyugta mellett még a következő főkötökben lehet földelni:

I. kerület.

Vár Polatschek Lajos dohányparadics, Stark Ferenc könyv- és zeneműkereskedés, Döbrentel-tér 5., özv. Hosszú Józsefné tudósító és hirdetési iroda.

II. kerület.

Fő-utca 2. sz., Toldi Lajos könyvkereskedése.

IV. kerület.

Kálvin-tér 2., Engelmann M. gyorsajtónyomdája, Pappnövelde-utca 8. Stark Nándor könyvkereskedése. Vándor ház-körút 14., Győri Vilmos dohánytözséje, Kocskeméi-utca 14., Szántó Mór dohánytözséje, Egyetem-tér 5., özv. Schneider Imréné dohánytözséje, Ferenciek-tér 9., Szénási Béla papírkereskedése. Párisi-utca 7., Tusák Józsefné dohánytözséje. Péterfy-utca 3. Nemetsék A. J. újságrudája. Vármű-tér 6., Jörg Lujza dohánytözséje.

V. kerület.

Erzsébet-tér 18., Klein Armin dohányparadics. Lipót-körút 26., Grosz Etel dohányparadics. Lipót-körút 6., Schödl Gyula dohányparadics és postagyűjtőhely. Dorottya-utca 13., Weil Vilmos dohányparadics, Szabadság-tér, Tüzsdépalota, Fürdő-utca 5., dohányparadics. Nádor-utca 26., dohányparadics. Marokkói-utca 2. sz., Földes Áminé.

VI. kerület.

Teréz-körút 54., Breuer növény dohányparadics. Andrassy-ut 48., Rohoncz Ilona dohányparadics. Andrassy-ut 38., Berkovits Nándor dohányparadics. Szerecsen-utca 1., Spielmann Mária dohányparadics. Teréz-körút 2. sz., Zala Mór zeneműkereskedése. Andrassy-ut 4., Zipser és König zeneműkereskedése. Andrassy-ut 50., özv. Reisz J.-né dohányparadics. Váci-körút 65. sz., özv. Bleuer Áminé. Andrassy-ut 26., özv. Steiner Ignác dohányparadics. Teréz-körút 30., Práger Cecília dohányparadics. Szondy-utca 17. sz., Woititz Jenny dohányparadics.

VII. kerület.

Aréna-ut 44., Grün Adolf papírkereskedése. Baross-tér 20., özv. Grünhut Mór dohányparadics. Rakóczi-ut 50., Jambrikovits dohányparadics. Király-utca 1. sz., Örczy-ház, Popper Izidorné dohányparadics. Király-utca 69., özv. Schlesinger Vilmosné dohányparadics. Erzsébet-körút 2., özv. Kálls Lajosné dohányparadics. Erzsébet-körút 51., özv. Zwillinger Mór dohányparadics. Erzsébet-körút 7., Weisz Jenőné dohányparadics. Erzsébet-körút 54., Braun Janka dohányparadics. Damjanich-utca 39., Wellisch Miksa papírkereskedése.

VIII. kerület.

Muzem-körút 18., Kernberg Rozália dohányparadics. Kun-utca és Toleki-tér sarkok. Medák H. Maró fűszerkereskedés. Ulloi-ut 46., Karschmaroff J. dohányparadics. Muzem-körút 2., H. Nagel Ottó könyvkereskedése. József-körút 50., Reisz Henriette dohányparadics. Rakóczi-ut 1., Soproni V. dohányparadics. Práter-utca 19., Szalma Aranka dohányparadics. Baross-utca 81. szám, Schulcz Adolf dohányparadics. József-körút 83. sz., Gangli Anna dohányparadics. Rakóczi-ut 57. sz., Kirschbaum Edéné dohányparadics.

IX. kerület.

Düli-ut 83., Richter Lipót papírkereskedés.

X. kerület.

Kőbánya, Liget-tér 2. szám, Novotny Irma.

Ujpest.

Árpád-utca 10., özv. Deucht Teréz hírlapelárusító. István-utca 10. sz., Márton Kálmán nagyüzem. Árpád-utca 25., Radnai Mór. Valamint minden

Hirdetési iroda.

Házasság

Házasság

Fess, intelligens, háziasan nevelt növényem férjhez óhajtom adni ízr. hivatalnok, vagy jó állású iparoshoz. Hozomány is van. Komoly levelek „Női szabóné” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. 1002

Házasságokat

ingyen közvetít. „Házasságok Ujságja”. Budapest, Lilliom-utca 54. Kérjen mutatóványszámot. 10059

Állást keresők

Férfi- és női divatszakkönyv teljes jártassággal bíró intelligens kereskedő, aki már évtizedekkel is bírt, azonnali belépésre állást keres. Szíves megkereséseket „R. E.” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér.

A t. c. gazdaközönség

és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdasítók, gépészek, kovások, molnárok, szeszfőzők, kertészek, kezesek és felelősséggel, főnököknek díjazatosan elhelyeztetnek. Krakauer Armin, VI., Nagymező-utca 25. szám. Telefon 94-76. 10.003

Betöltendő állások

Országos Pályázati Közlönyben olvashatók az összes betöltendő állások. Mutatóvány szám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Mindenes

szakácsné, fiatal házaspárnál azonnali felvételt. Havi bér 30 korona. Cím: Laudon-utca 7. III. 12.

Kereskedősegédek

minden szakmából kerestetnek. Felvételi c. l. e. k. olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatóvány szám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Házvezetőnői állást

keres megbízható ízr. özvegy asszony. Szíves megkereséseket „Anyahelyettes” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér.

Kerestetnek

hivatalnok, felügyelő, főosztályvezető, gépészek, fűtők, gépészkezelők, mezőgazdasági, erdőgazdálkodási, kertészeti, gyári és egyéb különféle szennykezelő. Feltétel: olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatóvány szám ingyen. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Oktatás

Első elemi iskolai tanulóhoz női korrepetitor kerestetik. Cím: Laudon-utca 7. III. 12. Jelentkezés d. e. 10-11g.

Cimbalom-tanító

tanít kintű módszer szerint kottából, vagy cigányosan. Munkáját aron úgy saját lakásán mint házon kívül. H. rom hónap alatt biztos eredményt. VII. Ovoda-utca 19 III. em. 32. 689

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiái rendszer tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyamai. Alapított Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola, ezélt Gyár-utca 4., (most kizárólag László Ferenc-tér 10.) Címre vigyázzunk! A szakiskola írógépegektől s más utánzott nevű tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Nyitva szept. 1-től július 1-ig.

Tanítást

vállal gyakorlott III. éves egyetemisták. Cím: Nádor. Vörösmarty-u. 18a. III. 26.

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgári, egyéves önkéntességi, bármely érettségi vizsga letelvésehez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanított kitűnő filológus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátozott számban vételnek föl. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok e lapokban megtekinthetők. Goldstein Henrik, Budapest, VII., Damjanich-utca 39., II. em. 10. ajtó. 10.020

Stenográfia

Legkedveltebb és leggyorsabb és legbiztosabb gyorsíró-iskolája

„STENOGRÁFIA” országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépirásiskola. Kereskedelmi szaktantárgyak.

VII., Kazinczy-utca 8. I. em. (Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-rendszerű iskolával.) 10021

Butor

Új rendszerű BUTORHITEL. Butorok esküdt a legjobb kivitelben kaphatók készpénzért v. banknál törleszhető részletekre

BALÁZS és TÁRSA butorraktárban Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értéket egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak maradása, miáltal a butor mindenkinél készpénz-árban számíthatjuk. A bankkölcsönt sem részlegzés sem egyéb költség nem terheli.

BUTOR

teljes lakberendezéseket, készpénzért és banknál törlesztendő havi részletekre legelőszöbben szállít:

BARTOK FARKAS butoranyagkereskedő BUDAPEST, VII., Király-utca 13. sz. Gozdu-palota, II. és III. udv.

HITELSZTÁLY fizetési feltételek: 500 koronánál 15 kor. 600 " " 20 kor. 1000 " " 40 kor.

Eltérő 5% — Szabott árak, ugyanazok mint készpénzárban. Szállítás vidékre is. Felvilágosítás díjmentesen. Album 1 korona.

Butorok

háld-, ebéd-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, borsárműtárak eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ

VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e. (Kazinczy-utca sark.)

Butorudvar.

Feljes lakberendezések készpénzért és készpénz részletekért. Nem teljesít árban kapható Schwarz Lipót és testvére, kárpitos mester és butorokkereskedő, Budapest, Hársfa-utca 37. sz. Arjegyűzők 60 fillér.

Adás-vétel

Boroshordók újak és keveset használtak, borsajtok, borszivattynok, szőlőszűzők, ládák, minden nagyságban jutányosan kaphatók. X. Kőbánya, a Kápolna-téri villamos végállomásánál. „Budapest székes-tővárosi sziklapincék börtönéi.” 167

Üzlet

Hentesüzlet, Buda körútján, mely 80 éve fennáll, napi forgalom átlag 120 kor. vidékre költözés miatt jutányos áron eladó. Cím a kiadó irodában. 215

Biztos egzisztencia,

Hozamozgató nagyközségben, más vállalat miatt eladó egy 18 évi fennálló korcsma- és fűszerüzlet (trafik- és helygöladási engedéllyel), a házasság együtt, a melyben a korcsma és a fűszerüzlet-helyiségek kívül szép uralás van, több mellékhelyiség, pinco, jégverem és szop nagy kert. Bővebb felvilágosítás a lap kiadóhivatalában.

Pénz

Pénzkölcsönt kezes nélkül banktól vagy priváttól folyósított Márton, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefon-szám 61-75. 218

Pénzkölcsönt

rövid lejáratra. Törlesztés és jelzálogkölcsönt, II. és III. helyre is, valamint tisztviselőknél fizetési előlegeket úgy helyben, mint a vidéken, saját információimra aznap folyósítottak. Bank- és váltóhi-zományi ház, Farkas; VII., Wesselényi-utca 17. Válaszbélyeg. Telefon. 25702

Pénzkölcsönt

szükséges uton adatnok, lehetőleg rövid uton, minden rendes foglalkozású, hitelképes egyéneknek, olcsó kamatra, heti egy korona törlesztésre, kezes nélkül, ha kezesre volna szükség, azt is szerzünk. Általános hitel-szerző vállalat, bejegyzett cég, Dohány-utca 90. 17500

Készpénzkölcsönt

magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerzek 1-2-3 havi lejáratú. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvényszerűségeket, nem szövetkezettől. Márton, Rottenbiller-utca 12., I. 14 szám. Telefonszám 84-66. Betáblázásokat házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamatra. 10.005

Gyors pénzkölcsönt

azonnal, törlesztésre két nap alatt kapható. Rákos, Thököly-ut 20. Telefon 57-03. 20901

Személyhitel

minden hitelképes egyéneknek, továbbá ingatlanokra. I., II., III. helyre, 4%-os törlesztési alapon, valamint tisztviselő-külsőket leggyorsabban folyósított Barabásy Lajos, Rottenbiller-utca 4. Válaszbélyeg. 186

Pénzt butorra,

keszlikra, varrógépek e, kerékpárokat, könyveket és bármely tárgyakra, melyeket nálam be-raktároznak 8 százalékkal mell. t. Tauber és társa, VII., Baross-tér 8., I. emelet. Telefon 97-66.

Lakás

Lakótársnő keresetlők fiatal leány mellé teljes ellátással és zongorahasználattal, esetleg teljes ellátással vagy a nélkül. Király-utca 28. III. 54.

Szépen

berendezett, az előszobából különbejárattal, kétábrakos, butorozott szoba, intelligens úrnővel két urnak azonnal kiadható, esetleg teljes ellátással. VII., Akácfa-utca 24. II. 13.

Különféle

Óra és ékszer javítását olcsón és jól elvégzik az Amerikai Órák. Minden órajavítás 25 kor., 3 évi jótállással. Mindennemű fémográf-, gramofon-javítás olcsón. Longis Watch Parlophon Co. VIII., József-körút 11. Budapest. 22001

Női kalapokat

szívesen átalakít és újakat készít, ügyes dívtársnő Szent-Király-utca 49. II. udv. 21. 195

Szépességem titkai.

Kapható I és 2 koronáért Budapest Városi gyógyszerház Váci-utca.

FIDIBUSZ

1905-1906. évi teljes évfolyama megjelent díszkötésben, 300-nál több rajz, 4 teljes regény, tömördek humoros elbeszélés, vers, jóízű tréfás apróság stb.

Ára 5 korona.

Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadóhivatalában Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz. továbbá minden könyv- és papírkereskedésben, valamint az összes hírlapelárusítóknál úgy Budapesten mint vidéken. — Kévéházak, kaszinók, társas- és olvasókörök 15 százalékos engedményben részesülnek.

35 korona

egy dívtáros férföltöny vagy felöltő mérték után romek szabásban, finom gyapjuszövetekből.

FRIED ARMIN

szabómesternél Budapest, Váci-körút 39 H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendelésnél éves vasuti jeggyel ellátott szabásom költségmentesen odautazik.

A gyomorbajt kiöli

a TAKÁTS-féle szab. Állítható gyomorvédő-öv, HATÁSA RÖGTÖNI.

Minden életveszélyes gyomor és has-betegség ellen. Nemulassza el senki megfogadni mert áldani fogja általánosan. Ára férfi v. női I. számú 4. kor. II. sz. tulkóvtermetekre 5. korona. Aki a lapra hivatkozva a pénz előre kifiz. portómentesen megküldi v. utánvetve a feltaláló. Címe:

TAKÁTS DANIEL NAGYVÁRAD, Sorompó-u. F. OIM MEGÖRZENDŐ.

30 korona finom szövettel dívtáros férföltöny vagy felöltő mérték után romek szabás és finom kivitelben „Hazai Versenyszabóság” Budapest, VII., Thököly- (Csömör)-ut 3. szám I. em. — Vidékre minták bérmentve.

Női KalapBazár

Semmelweis-utca 17. Hallotta már? Nős ember ma már nem vásárolhat

mióta a hírnévről elismertj Női Kalap Bazár az új kalapvasári rendszert bevezette, hol Modell alakok darabja 15 krajcár.

Fregoli Formák

melyek átvonhatók m. színben 20, 35, 50 kr. és mindezen kalapok legizélőbb díszítőse — dívtalpa után is csak 50 kr.

ALAKÍTÁSOK

a legjobb formákra gyárilag elkészülnek. 10063

Női óvszer.

Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.

Minta oktatással együtt K. 2.40. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában, vagy a Dresdenor Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10010

„THE ROYAL”

grammofonokat a legjobb modellokat szigorúan az ered. gyári árakon

45% árleszállítással

szállítunk havi 8-10 kor. részlettelésre is, vidékre is bérmentve.

Láng Jakab és Fia

grammofon nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Arjegyűzők ingyen és bérmentve.

Egy háztartásban se hiányozhat a hírneves Majthényi-féle

„Diadal”-sósorszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmúlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőz mindenkit ezen áldásos házi-szer kiváló tulajdonságairól.

Kis üveg ára — 40 fill. Közép „ — 90 „ Nagy „ — 180 „

Majthényi Béla

droguistánál Budapest, IX., Vármű-körút 15.

Urak! Fel a szemekkel!

A világon egyedülálló magánkezelés, a férfierez azonnali helyreállítására a Cr. Lúckesch Floricithin-tabletták

Által. Jótállás 3-szoros. Minta és oktatási füzetke 4,40 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában, vagy a Dresdenor Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által

E. Than, Wien, III., Postfach 5. 0100a

Női KalapBazár

Semmelweis-utca 17. Hallotta már? Nős ember ma már nem vásárolhat

mióta a hírnévről elismertj Női Kalap Bazár az új kalapvasári rendszert bevezette, hol Modell alakok darabja 15 krajcár.

Fregoli Formák

melyek átvonhatók m. színben 20, 35, 50 kr. és mindezen kalapok legizélőbb díszítőse — dívtalpa után is csak 50 kr.

ALAKÍTÁSOK

a legjobb formákra gyárilag elkészülnek. 10063

Női óvszer.

Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.

Minta oktatással együtt K. 2.40. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában, vagy a Dresdenor Bot. Laboratorium G. m. b. H. szétküldési irodája által E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10010

Szépességem titkai. nappal a Gyöngyvirág-tejet este a Gyöngyvirág-crémet használom. Kapható I és 2 koronáért Budapest Városi gyógyszerház Váci-utca.